

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut mezinárodních studií

Katedra amerických studií

Bakalářská práce

2023

Adam Nakládal

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut politologických studií

Katedra amerických studií

**Spojené státy a bezpečnost Tchaj-wanu: proces
sekuritizace**

Bakalářská práce

Autor práce: Adam Nakládal

Studijní program: Teritoriální studia

Vedoucí práce: PhDr. Jan Hornát, Ph.D.

Rok obhajoby: 2023

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval samostatně a použil jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 01.08.2023

Adam Nakládal

Bibliografický záznam

NAKLÁDAL, Adam. *Spojené státy a bezpečnost Tchaj-wanu: proces sekuritizace*. Praha, 2023. 44 s. Bakalářská práce (Bc). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut mezinárodních studií. Vedoucí diplomové práce PhDr. Jan Hornát, Ph.D.

Rozsah práce: 70 118 znaků

Abstrakt

Tato bakalářská práce zkoumá sekuritizaci Tchaj-wanu prostřednictvím teoretického rámce daného kodaňskou školou. Studie se zaměřuje na to, jak se bezpečnostní hrozby a otázky suverenity projevují v politických diskurzech a jak jsou tyto problémy sekuritizovány. Analýza ukazuje, jak se sekuritizační procesy ve vztahu k Tchaj-wanu proměňují v reakci na vyvíjející se mezinárodní prostředí a interakci s hlavními aktéry, zejména Čínskou lidovou republikou a Spojenými státy americkými. Práce dále prozkoumává dopad sekuritizace na Tchaj-wan jako politický subjekt a jeho mezinárodní vztahy. Byly identifikovány klíčové bezpečnostní problémy se způsoby jejich možného řešení. Studie je přínosná pro pochopení dynamiky sekuritizace v kontextu Tchaj-wanu a poskytuje důležité informace pro budoucí pochopení problematiky mezinárodních vztahů napříč tchajwanskou úžinou.

Abstract

This bachelor thesis examines the securitization of Taiwan through the theoretical framework provided by the Copenhagen School. The study focuses on how security threats and sovereignty issues are manifested in political discourses and how these issues are securitized. The analysis shows how securitization processes related to Taiwan are transforming in response to the evolving international environment and interaction with major actors, particularly the People's Republic of China and the United States. The thesis further explores the impact of securitization on Taiwan as a political entity and its international relations. Key security issues have been identified with possible solutions. The study is useful for understanding the dynamics of securitization in the context of Taiwan and provides important information for future understanding of international relations issues across the Taiwan Strait.

Klíčová slova

Sekuritizace, Tchaj-wan, Bezpečnostní hrozba, Čína, USA, Joe Biden, Si Ťin-pching, diskurz.

Keywords

Securitisation, Taiwan, Security, Threat, China, USA, Joe Biden, Xi Jinping, Discourse.

Title/název práce

The United States and Taiwan's security: the process of securitization

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval svému vedoucímu práce PhDr. Janu Hornátovi,
Ph.D. za všechny vstřícné rady

Obsah

1. Úvod	2
2. Teorie sekuritizace a její definice	6
3. Historický vývoj tchajwansko-amerických a tchajwansko-čínských bilaterálních vztahů	10
3.1 <i>Poválečné období.....</i>	<i>10</i>
3.2 <i>Nástup demokracie a nové milénium .....</i>	<i>11</i>
3.3 <i>Vývoj strategického vztahu s USA .....</i>	<i>14</i>
3.4 <i>Geografický a ekonomický význam Tchaj-wanu.....</i>	<i>16</i>
4. Čína jako hrozba.....	18
5. Americká sekuritizace tchajwanské otázky	24
5.1 <i>Multilaterální odpor vůči Číně .....</i>	<i>28</i>
5.2 <i>Příprava Tchaj-wanu na konflikt a poučení z války na Ukrajině.....</i>	<i>29</i>
6. Závěr	35
Summary	38
Použitá literatura.....	39

1. Úvod

Dnešní geopolitická situace ve světě se nese ve znaku stále sílící rivality mezi Spojenými státy americkými (dále USA) a Čínskou lidovou republikou (dále jako ČLR nebo Čína). Vznik této rivality můžeme spojit hned s několika událostmi 20. a 21. století. Někteří akademici by za počátek této rivality označili selhání Amerikou podporovaného Kuomintangu¹ v čínské občanské válce. Jiní zase odkazují na tzv. pingpongovou diplomacii, která vedla na začátku 70. let k návštěvě Pekingu ze strany amerického prezidenta Richarda Nixona. I díky ní a reformám Teng Siao-Pchinga přestala být ČLR západem politicky a ekonomicky izolována, což umožnilo následnou liberalizaci čínského trhu a dosud nevídaný hospodářský vzrůst. Bez vzrůstu domácí ekonomiky by totiž ČLR nikdy nebyla schopna se na mezinárodním poli porovnávat s USA.

Tou nejvýznamnější událostí z 21. století, kterou lze označit za počátek současné rivality mezi USA a Čínou, je samotný nástup Si Ťin-pchinga k moci. Tomu se během let 2012 a 2013 podařilo získat tři nejdůležitější funkce v zemi – postupně byl zvolen generálním tajemníkem ústředního výboru, předsedou Ústřední vojenské komise Komunistické strany Číny a prezidentem Čínské lidové republiky. Díky této naakumulované moci byl Si schopn nastartovat novou a agresivnější mezinárodní politiku, jejímž primárním účelem je podle řady odborníků znevěrohodnit postavení Spojených států jako jediné globální mocnosti.² Klíčem k tomuto znevěrohodnění je mj. ostrov Tchaj-wan, který komunistické vedení Číny již od dob svého vzniku považuje za nedílnou součást ČLR. Nad ostrovem nicméně nemá fyzickou ani politickou kontrolu. Tu zajišťuje vláda Čínské republiky se záštitou od Spojených států amerických. ČLR se tak svým nárokem na Tchaj-wan dostává do přímého mocenského konfliktu s USA, což je situace s určitým potenciálem přerůst do ozbrojeného konfliktu s nedozírnými důsledky na uspořádání světa. A přestože ČLR deklaruje svůj „úmysl“ nastolit kontrolu na Tchaj-wanu již od dob Mao Ce-tunga, poprvé za dobu celé své existence může Čína dnes nabýt dojmu, že má reálnou šanci tento krok uskutečnit.³ Jedním z důvodů tohoto dojmu je, že vojenská rovnováha napříč a kolem Tchajwanského průlivu se díky bezprecedentnímu zbrojení a armádním reformám posunula

---

¹ COUNCIL ON FOREIGN RELATIONS. *U.S.-China Relations: 1949-2023*. Council on Foreign Relations [online]. New York: CFR [cit. 2023-07-01]. Dostupné z: <https://www.cfr.org/timeline/us-china-relations>

² WALTHER, Horst a Jamal QAISER. *The Battle for Taiwan*. Muehlhohle, Weisbaden, Germany: Diplomatic Council e.V., 2022. ISBN 3986740503. (str. 11)

³ LENDON, Brad a Ivan WATSON. China has the power to take Taiwan, but it would cost an extremely bloody price. *CNN* [online]. 2022 [cit. 2023-07-01]. Dostupné z: <https://1url.cz/uuJBx>

ve prospěch Pekingu. Případná válka s použitím pokročilých radarových systémů, dominující palebné síly střel všeho druhu, by dnes pravděpodobně stačily k vítězství čínské armády.⁴ Zásadním faktorem v těchto úvahách je odhodlanost Spojených států a jeho spojenců Tchaj-wan bránit.

Úkolem USA se tak s touto novou realitou stává posílení tématu tchajwanské bezpečnosti v mezinárodním veřejném prostoru, které má pomoci při odrazování vlády Čínské lidové republiky od jejího úmyslu získat kontrolu nad ostrovem. Právě současný proces sekuritizace tchajwanské bezpečnosti je hlavním tématem této bakalářské práce. Podstatou této práce je zodpovědět na následující otázky: Dochází k intenzivnější sekuritizaci Tchajwanské otázky ve vztahu k rostoucí dominanci ČLR?

Pro zodpovězení naformulovaných výzkumných otázek budu postupovat následovně. V první kapitole rozeberu pojem sekuritizace podle definice Kodaňské školy. V druhé kapitole se budu zabývat historickým vývojem americko-tchajwanských vztahů a počátkem sekuritizace tohoto ostrova ze strany Spojených států amerických. Proberu zlomové body z doby dvacátého a dvacátého prvního století, které vedly k nárůstu napětí mezi Tchaj-wanem a Čínou a rolí Spojených států v těchto událostech. Třetí kapitola bude zaměřena na aktuální vývoj sekuritizace. Zde popíšu zejména kroky administrativy prezidenta Joea Bidena a jeho postoj k Tchajwanské otázce, které postupně vedly k návštěvě předsedkyně Sněmovny reprezentantů Pelosi na Tchaj-wanu. V otázce sekuritizace se zde zaměřím jak na otázku diskurzu, tak i na praktickou materiální pomoc Tchaj-wanu.

Pro zpracování této práce jsem použil kombinaci primárních a sekundárních zdrojů. Primární zdroje jsou dokumenty amerického Kongresu a Bílého domu, které se zabývají touto tematikou. Díky nim mám přímý přístup k informacím o postoji administrativy amerického prezidenta Josepha R. Bidena k otázce Tchaj-wanu. Jako sekundární zdroje jsem použil odbornou literaturu zabývající se touto tematikou, mezi nimi je například kniha „US-China-Taiwan in the Age of Trump and Biden“ od amerického profesora Deana P. Chena.⁵ Ten se tématu vztahů Čína-Tchaj-wan-USA odborně věnuje na univerzitě v New Jersey již od roku 2012. Zmíněná kniha zkoumá vztahy mezi USA, Tchaj-wanem a Čínou během Trumpovy i Bidenovy administrativy a odhaluje, jak politické změny za obou prezidentů

---

⁴ MCKINNEY, Jared M. a Peter HARRIS. *Broken Nest: Detering China from Nest: Detering China from Invading Taiwan. US Army War College Quarterly*. US Army War College Quarterly, 2021, 51(4), 15. (str.27)

⁵ CHEN, Dean P. *US-China-Taiwan in the Age of Trump and Biden: Towards a Nationalist Strategy*. New York: Routledge, 2022. ISBN 9781032261225.

ovlivnily desítky let trvající vztah Washingtonu s Pekingem i Tchaj-pej. Díky ní jsem získal komplexnější porozumění nedávných změn v americko-čínských a americko-tchajwanských vztazích, které jsou pro vysvětlení studované problematiky stěžejní. Zásadní monografií pro vysvětlení teorie sekuritizace je kniha „Bezpečnost: nový rámec pro analýzu,“ která je základním studijním materiálem pro pochopení pojmů bezpečnost a sekuritizace. Díky této knize jsem schopen čtenáře seznámit s teorií sekuritizace a tu následně aplikovat na tématu této práce. Téma sekuritizace dále doplňuji zdroji z českého akademického prostředí. Prvním dodatkem je kniha „Bezpečnost“ od Miroslava Mareše, který teorii sekuritizace více implementuje na praktických příkladech a tím dopomáhá k vysvětlení dané problematiky. Druhým dodatkem je „Bezpečnost: Vývoj a proměny konceptu“ od Šárky Waisové. Knihu „The Chinese Invasion Threat: Taiwan's Defense and American Strategy in Asia“ od amerického autora Iana Eastona⁶ jsem si vybral za účelem detailního pochopení bezpečnostní a mezinárodně politické výzvy, kterou Tchaj-wan pro Spojené státy představuje. Zejména ta část knihy, která se zabývá americkou strategií v jihovýchodní Asii je pro účel této práce podstatná. Tuto knihu následně doplňují publikací „The Battle for Taiwan“⁷ od kolektivu autorů think tanku *Diplomatic council*, což je organizace akreditována a spolupracující s OSN.⁸ Tato monografie o zkoumané problematice sice informuje poněkud zkratkovitě, ale široce, a proto se společně s předchozím zdrojem výborně doplňují.

Informace věnující se historii 20. a brzkého 21. století v mnoha případech čerpám i z českých publikací. Za zmínku stojí kniha „Tchaj-wan“ od předního českého sinologa Vladimíra Liščáka, nebo Dějiny Tchaj-wanu od autorského kolektivu Zdenky Heřmánkové, Ivany Bakešové a Rudolfa Fürsta. Dalšími důležitými zdroji jsou odborné články a publikace od významných neziskových organizací a think tanků. Za zmínku stojí projekt *China Power* od americké neziskové organizace CSIS, či český projekt Sinopsis, který je realizován za odborné spolupráce s katedrou sinologie při Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Největší přínos těchto zdrojů je hlavně v jejich aktuálnosti. Jelikož se tato práce zabývá událostmi i z nedávné historie, existuje jen málo kvalitních monografií, ze kterých mohu

---

⁶ EASTON, Ian. *The Chinese Invasion Threat*. Connecticut, USA: Eastbridge Books, 2019. ISBN 9781788691765.

⁷ WALTHER, Horst a Jamal QAISER. *The Battle for Taiwan*. Muehlhohle, Weisbaden, Germany: Diplomatic Council e.V., 2022. ISBN 3986740503.

⁸ Diplomatic Council: The Global Think Tank [online]. Wiesbaden, Germany: *Diplomatic Council* [cit. 2023-07-14]. Dostupné z: <https://www.diplomatic-council.org/>

čerpat. Projekty CSIS a Sinopsis ovšem tento nedostatek ostatních zdrojů více než spolehlivě řeší.

Z metodologického hlediska se dá práce charakterizovat jako explanatorní případová studie, jež si předem definuje teorii, kterou následně aplikuje na studovaný příklad. V mém případě jde o aplikaci teorie sekuritizace na otázku Tchajwanské bezpečnosti v kontextu čínské mocenské expanze a roli Spojených států v procesu sekuritizace daného problému. Cílem je odhalit méně známé stránky této problematiky, popsat její charakter a identifikovat příčiny a možné budoucí následky.

Zahraničních zdrojů psaných zejména v anglickém jazyce se nabízí dostatek, ovšem často se zaměřují na historickou rovinu, či kvantitativní komparace porovnávající vojenskou sílu Číny s USA. Má práce má především za úkol sledovat a vysvětlovat diskurz a kroky americké vlády v posledních letech ve vztahu k Tchaj-wanu. Zároveň je bezpečnostní situace okolo Tchaj-wanu s každým rokem víc a víc napjatá, a proto se domnívám, že moje práce může čtenáři dopomoci k pochopení pozice Spojených států v otázkách spjatých s bezpečnostní politikou v jihovýchodní Asii. Toto téma má totiž potenciál se v nejbližší době stát centrem světové pozornosti.

2. Teorie sekuritizace a její definice

Definice bezpečnosti má bohatou historii vývoje. Z tradičního vojensko-politického chápání pojmu bezpečnost jde především o přežití, o zachování existence buď státu, či jiné entity zásadní pro budoucnost společnosti, lidstva, světa atd.¹⁰ Lze tak přijmout definici, která popisuje „bezpečnost jako stav, kdy jsou na nejnižší možnou míru eliminovány hrozby pro referenční objekt (entita, která je středobodem sekuritizace) a jeho zájmy, a tento objekt je k eliminaci stávajících i potenciálních hrozeb efektivně vybaven a ochoten při ní spolupracovat.“¹¹ Tato definice je ovšem pojata relativně jednoduše, a to vytváří prostor pro její obohacení. Zde právě nastupuje Kodaňská škola o bezpečnosti, která tento termín rozšiřuje na celkem pět kategorií. První z nich je vojenská kategorie, která jako jediná je převzata z původní definice bezpečnosti. Druhá kategorie se zabývá politickou bezpečností, pojednává tak o hrozbách pro politické strany či organizace, pro politické režimy a ideologie. Třetí kategorií je ekonomická bezpečnost. Zde hrozba vychází z nepříznivých ekonomických podmínek, které mohou stát či společnost ohrozit například chudobou, špatným mezinárodním obchodním prostředím anebo recesí. Čtvrtá kategorie pojednává o ontologické bezpečnosti. Společnost může být ohrožena útokem na kulturu, identitu, systém hodnot či jazyk. Pátou a poslední kategorií je environmentální bezpečnost. Zde je hrozba definována v podobě přírodních a člověkem způsobených katastrof, které ohrožují ekologickou rovnováhu.

Zde je důležité si uvědomit, že otázka bezpečnosti je vždy definována bezpečnostní hrozbou. Nazvat nějaký jev bezpečnostní hrozbou ovšem není privilegium nějakého jednotlivce, nýbrž téměř vždy je bezpečnostní hrozba definována určitou skupinou (národem, politickou reprezentací apod.). Když se nějaká problematika (například globální oteplování) nazve bezpečnostní hrozbou, deklaruje se tím neobvyklá důležitost tohoto problému, což rétoricky ospravedlňuje nestandardní přístup k řešení. Účelem je vyvarovat se potenciálním katastrofickým následkům (např. nevratné oteplení planety, které povede k drastické změně světových ekosystémů).¹² Takové následky jsou totiž pro ohroženou

---

¹⁰ BUZAN, Barry, Ole WAEVER a Jaap DE WILDE. *Bezpečnost: Nový rámec pro analýzu*. Brno: Centrum strategických studií, o.s., 2005. ISBN 80-903333-6-2. (str. 31)

¹¹ MAREŠ, Miroslav. *Bezpečnost*. ZEMAN, Petr et al. Česká bezpečnostní terminologie: Výklad základních pojmů[online]. Brno: Vojenská akademie v Brně, 2002, s. 13 [cit. 2023-04-20]. Dostupné z: <http://www.defenceandstrategy.eu/filemanager/files/file.php?file=16048>.

¹² OPENLEARN FROM THE OPEN UNIVERSITY. *Securitisation theory - International Relations (3/7)* [online]. In: . [cit. 0701-03-20]. Dostupné z: <https://1url.cz/duJpV>

skupinu nepřijatelné, a proto tato skupina označuje problém za bezpečnostní hrozbu, čímž si otevírá cestu k extraordinárním nástrojům, od kterých si slibuje řešení (např. přechod na uhlíkově neutrální ekonomiku, elektrifikace automobility).

Obecně se dá sekuritizace popsat jako proces vytváření bezpečnostních hrozeb. A to jakýchkoliv, tedy ekonomických, ontologických, vojenských apod. Téma se stává bezpečnostní hrozbou v případě, kdy je za něj označeno na základě subjektivního prezentování ze strany sekuritizačních aktérů (stát, vláda, nadnárodní organizace). Označit téma za bezpečnostní hrozbu je forma maximální politizace, které si klade za účel díky přesvědčivé argumentaci získat přední pozornost ze strany audience (společnost). Pokud audience přijme téma za bezpečnostní hrozbu, je tomuto tématu zpravidla přidělena absolutní přednost.¹³ Dalším klíčovým prvkem v teorii sekuritizace podle jednoho z autorů knihy „Bezpečnost: nový rámec pro analýzu“, Oleho Waevera, je obecenstvo. Bezpečnostní hrozba se stává plnohodnotnou v tom případě, když ji obecenstvo dostatečně přijme jako takovou. Globální oteplování, či mezinárodní terorismus je považován za bezpečnostní hrozbu i díky tomu, že s tímto (většinou) celosvětová společnost souhlasí.¹⁴ Jakmile obecenstvo přijme stanovené téma jako bezpečnostní hrozbu, je proces sekuritizace dokonán, čímž se z tématu zpravidla stává problém, který vyžaduje řešení.¹⁵ Audience je současně pro toto řešení ochotna alokovat nezbytné zdroje (finanční zdroje, čas, politický vliv atd.)¹⁶

Lze také rozlišovat mezi reálnou hrozbou a konstruovanou hrozbou. Reálné hrozby jsou ty, které představují skutečné bezpečnostní riziko, zatímco konstruované hrozby jsou ty, které jsou uměle vytvářeny politickými aktéry k dosažení určitých cílů.¹⁷ Proces sekuritizace tak může být velmi nebezpečný, protože může vést k omezení základních práv a svobod a k posílení autoritativních prvků v dané společnosti. Proto je důležité pečlivě rozlišovat mezi skutečnými bezpečnostními hrozbami a konstruovanými hrozbami a

---

¹³BUZAN, Barry, Ole WAEVER a Jaap DE WILDE. *Bezpečnost: Nový rámec pro analýzu*. Brno: Centrum strategických studií, o.s., 2005. ISBN 80-903333-6-2 (str. 272)

¹⁴ OPENLEARN FROM THE OPEN UNIVERSITY. *Securitisation theory - International Relations (3/7)* [online]. In: . [cit. 0701-03-20]. Dostupné z: <https://1url.cz/duJpV>

¹⁵ WAISOVÁ, Šárka. *Bezpečnost: Vývoj a proměny konceptu*. Plzeň: Čeněk, 2005. (str. 159)

¹⁶ Tamtéž

¹⁷ VOLEK, Jaromír. *Konstrukce morální paniky a sociální exkluze*. Sociální studia. Fakulta sociálních studií MU Brno, 2000, roč. 2000, č. 5, s. 97-113, 16 s. ISSN 1212-365X.

chránit základní demokratické hodnoty.¹⁸

Bezpečnost Tchaj-wanu je jednou z otázek, která může být analyzována pomocí teorie sekuritizace dle Kodaňské školy, protože se jedná o téma, které je často prezentováno jako bezpečnostní otázka vztahující se ke strategickým zájmům USA a jejich spojenců a partnerů v Asii. Mezi tyto spojence se řadí zejména Japonsko, Filipíny, Austrálie, Singapur, Evropská unie a další. Tyto všechny země totiž sdílí společnou opozici vůči čínskému expansionismu v regionu.¹⁹

Z hlediska teorie sekuritizace lze Tchaj-wan vidět jako referenční objekt, který je prezentován jako ohrožená entita. Snahou USA je ochránit Tchaj-wan před možnou agresí ze strany Číny. Dlouhodobou činností vlád Spojených států je tak snaha vytvořit dojem u jak americké, tak globální populace, že otázka tchajwanské bezpečnosti vyžaduje mimořádná bezpečnostní opatření. Hlavními aktéry tohoto procesu sekuritizace jsou tedy Spojené státy a dlouhodobě i vlády Tchaj-wanu. Zejména vláda Demokratické pokrokové strany (DPP), jenž vládne nad ostrovem od roku 2016, a která zastává značně defenzivní postoj vůči požadavkům ČLR.²⁰ V této situaci může být Tchaj-wan vnímán jako součást amerického bezpečnostního uspořádání v Asii. Další aktéři jsou zejména spojenci Spojených států amerických v regionu i mimo něj. Za zmínku stojí zejména Japonsko, které samotné považuje ČLR za bezpečnostní hrozbu. V poslední době se navíc vztahy mezi Japonskem a Čínou zhoršují, mj. kvůli sporům o ostrovy východně od Číny a kvůli čínským nárokům na větší územní nároky v regionu. To může mít vliv na to, jak Japonsko vnímá otázku Tchaj-wanu.²¹

Pro demokratický Tchaj-wan lze pak pevninskou Čínu jednoznačně označit za hrozbu. Jedním z faktorů pro toto tvrzení může být skutečnost, že Čína si nárokuje svrchovanost nad Tchaj-wanem a neuznává jeho nezávislost. Tchaj-wan se dlouhodobě považuje za suverénní a nezávislý stát, ale čínská vláda v Pekingu považuje Tchaj-wan za

---

¹⁸ Tamtéž

¹⁹ BALDOR, Lolita C. How the US is boosting military alliances to counter China. *AP News* [online]. 2022, February 2, 2023 [cit. 2023-07-02]. Dostupné z: <https://1url.cz/uuJp7>

²⁰ ECONOMIST DATA TEAM. All change in Taiwanese politics: Tawian elects its first female president: Tsai Ing-Wen. *The Economist* [online]. 2016, Jan 18th 2016 [cit. 2023-07-02]. Dostupné z: <https://1url.cz/vuJGL>

²¹ LIFF, Adam P. Has Japan's policy toward the Taiwan Strait changed?. *The Brookings Institution* [online]. 2021 [cit. 2023-07-14]. Dostupné z: <https://1url.cz/IuJGt>

svou provincií a v minulosti několikrát hrozila vojenskou invazí, aby dosáhla sjednocení.²² Jako příklad lze uvést události z roku 1996, jenž se do dějin zapsala jako Třetí krize v Tchajwanské úžině. Situace napříč úžinou se vyostřila poté, co ČLR provedla sérii raketových testů v Tchajwanském průlivu jako reakci na politické manévry tehdejšího tchajwanského prezidenta Li Teng-chueje, jenž usiloval o větší mezinárodní uznání Tchajwanu. Tato eskalace vedla ke zvýšené vojenské přítomnosti USA v regionu, kdy americká vláda poslala dvě letadlové lodě jako demonstraci síly a podpory pro Tchaj-wan. ČLR následně celou situaci deeskalovala.²³

Ačkoli Třetí krize v Tchajwanské úžině nepřerostla v otevřený vojenský konflikt, tchajwanská krize z roku 1996 významně ovlivnila regionální bezpečnost a představovala jeden z nejvýznamnějších vojenských střetnutí mezi ČLR a USA od korejské války. Tato krize také zvýšila povědomí Číny o potřebě modernizovat své ozbrojené síly.²⁴

Podobné události a nespočet současných výhrůžných vyjádření ze strany Číny mohou být vnímány jako hrozba pro Tchaj-wan a jeho bezpečnost.²⁵ Dalším faktorem může být historie čínského porušování lidských práv. Čína je kritizována za své zacházení s menšinami, jako jsou Tibetané a Ujgurové, za omezení svobody projevu a názoru, za potlačování politických odpůrců a aktivistů za lidská práva a za další porušení lidských práv. A zejména čínský útok na autonomii Hong Kongu v letech 2019 a 2020 dává tchajwanské společnosti jasný obraz toho, jakou hrozbou čínský autokratický režim pro jejich demokracii představuje. Tyto skutečnosti mohou vytvářet obavy ohledně toho, jak by Čína mohla zacházet s Tchaj-wanem, pokud by získala kontrolu nad tímto územím.²⁶

---

²² WHITING, Allen S. China's Use of Force, 1950-96, and Taiwan. *International Security* [online]. 2001, 26(2), 103-131 [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/3092124>

²³ BAKEŠOVÁ, Ivana, Rudolf FÜRST a Zdenka HEŘMANOVÁ. *Dějiny Taiwanu*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2004. ISBN 80-7106-708-3. (str. 179)

²⁴ *Chapter 15: Chinese Military Modernization and The Taiwan Strait Military Balance*. In: CORDESMAN, Anthony H. a Joseph KENDALL. *Chinese Strategy and Military Modernization in 2016: A Comparative Analysis*. Center for Strategic and International Studies (CSIS), 2016, s. 501-554.

²⁵ VKL. Tchaj-wan má strach z čínské invaze. Mohla by z něj ale být druhá Ukrajina, míní Procházková. *ČT24* [online]. 2022 [cit. 2023-07-02]. Dostupné z: <https://1url.cz/KuJGB>

²⁶ ROTH, Kenneth. World Report 2022: China: Events of 2021. *Human Rights Watch* [online]. 2022 [cit. 2023-07-02]. Dostupné z: <https://www.hrw.org/world-report/2022/country-chapters/china-and-tibet>

3. Historický vývoj tchajwansko-amerických a tchajwansko-čínských bilaterálních vztahů

3.1 *Poválečné období*

Po porážce Japonska ve 2. světové válce bylo Japonské císařství nuceno vzdát se kontroly nad Tchaj-wanem, kterou udržovalo od Sino-japonské války (1894-1895), načež vláda Čínské republiky, vedená Čankajškovou Čínskou nacionalistickou stranou (Kuomintangem), obnovila nad ostrovem svou moc.²⁷ Konec japonské okupace nicméně taktéž vedl k obnovení bojů mezi jednotlivými stranami čínské občanské války (1927-1949), která vyvrcholila porážkou vládních nacionalistických sil a vítězstvím komunistů pod vedením Mao Ce-tunga. Kuomintang byl tak donucen se stáhnout na Tchaj-wan a proměnit ostrov v základnu a operační centrum určené k odboji proti pevninské Číně. Odezvou komunistické vlády nově vzniklé Čínské lidové republiky (ČLR) na pevnině bylo zahájení příprav na „*osvobození*“ Tchaj-wanu vojenskou silou. Tím začalo období faktické politické nezávislosti Tchaj-wanu na čínské pevnině, které trvá dodnes.

Když v roce 1950 vypukla korejská válka, Pentagon ve snaze zabránit dalšímu šíření komunismu v Asii vyslal Sedmou flotilu námořnictva Spojených států amerických, aby hlídkovala v Tchajwanském průlivu a odradila komunistickou Čínu od invaze na Tchaj-wan. Americká vojenská intervence tak donutila Maovu vládu odložit svůj plán invaze na Tchaj-wan.²⁸ Ve stejné době byl Čankajškův režim na Tchaj-wanu nadále držitelem členství v Radě bezpečnosti Organizace spojených národů (dále jen OSN). I díky finanční pomoci z USA se Kuomintang na Tchaj-wanu v průběhu 50. let podařilo stabilizovat a modernizovat ekonomiku. Čankajškova vláda začala povolovat místní volby, ale centrální vláda zůstala pod autoritativní vládou jedné strany, která udržovala kontrolu nad ostrovem díky celoplošnému stannému právu, a to až do roku 1987.²⁹

Pro Komunistickou stranu Číny v Pekingu představoval Čankajškův režim problém, jelikož hlavním cílem tohoto režimu bylo „*osvobození*“ pevninské Číny od komunistické

---

²⁷ BAKEŠOVÁ, Ivana, Rudolf FÜRS a Zdenka HEŘMANOVÁ. *Dějiny Taiwanu*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2004. ISBN 80-7106-708-3. (str. 74)

²⁸ WHITING, Allen S. *China's Use of Force, 1950-96, and Taiwan*. *International Security* [online]. 2001, 26(2), 103–131 [cit. 2023-07-03]. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/3092124>

²⁹ CHAO, Linda a Ramon H. MYERS. *How Elections Promoted Democracy in Taiwan under Martial Law*. *The China Quarterly* [online]. 2000, (162), 387–409 [cit. 2023-07-14]. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/656014>

moci. Pro Čínskou republiku na Tchaj-wanu bylo naopak důležité hrát roli jediné legitimní vlády celé Číny. Tím chtěla světu sdělit, že komunistická vláda nad Pekingem je jen dočasná záležitost, která postrádá jakoukoliv legitimitu.³⁰

Sedmdesátá léta 20. století byla obdobím, kdy jak na Tchaj-wanu, tak i v Číně došlo k výměně v nejvyšších exekutivních funkcích. Čankajšek zemřel v roce 1975 a vládu nad autoritářským režimem na Tchaj-wanu přebрал Ťiang Ťing-kuo, jenž provedl Tchaj-wan obdobím politické, diplomatické a ekonomické transformace a rychlého hospodářského růstu. V roce 1976 zemřel Mao Ce-tung a ve funkci faktického lídra Čínské lidové republiky ho vyměnil Teng Siao-Pching, který po konsolidaci moci uvnitř Komunistické strany Číny předložil historicky zásadní reformy. Ty vedly zejména k ekonomické liberalizaci. Peking za Teng Siao-Pchinga změnil svou politiku vůči Tchaj-wanu z ozbrojeného „osvobození“ na „mírové sjednocení“ v rámci „jedna země, dva systémy“. Avšak i přes tuto změnu se ČLR odmítla vzdát možného použití síly proti Tchaj-wanu.³¹

Navzdory Tengovým politickým reformám Ťiang Ťing-kuo pokračoval v politice, která byla založena na popírání jakéhokoliv uznání režimu v Pekingu.³² Snahou režimu v Tchaj-peji pro znovuzískání kontroly nad pevninskou Čínou byla transformace Tchaj-wanu v „modelovou provincii“, která by demonstrovala nedostatky komunistického systému v pevninské Číně. Kuomintang zřejmě doufal, že by čínská společnost na pevnině mohla ve snaze o zlepšení své ekonomické situace dát přednost vládě v Tchaj-peji před tou v Pekingu. V průběhu 80. let prostřednictvím vládních investic do technologií a do exportně orientovaného průmyslu se Tchaj-wanu podařil uskutečnit ekonomický zázrak³³ a v roce 1987, krátce před svou smrtí, zrušil Ťiang Ťing-kuo na Tchaj-wanu stanné právo.

3.2 Nástup demokracie a nové milénium

Nástupcem Ťiang Ťing-kuoa se stal Lee Teng-hui, pod jehož vládou došlo k procesu Tchajwanizace, tedy k sérii ústavních reforem, jež nakonec vedly k nastolení demokracie. Tchaj-wan přes veškeré své výhrady o „*právoplatném právu na kontrolu celé*

---

³⁰ FANTOVÁ, Simona. Tchaj-wan ČLR nikdy nepatřil. *Sinopsis: Čína v kontextu a souvislostech* [online]. 2022 [cit. 2023-07-03]. Dostupné z: <https://sinopsis.cz/tchaj-wan-clr-nyky-nepatril/>

³¹ CSIS. A Brief History of Modern China and Taiwan. Background and Overview [online]. *Center for Strategic & International Studies (CSIS)* [cit. 2023-07-14]. Dostupné z: <https://1url.cz/fuJG0>

³² Tamtéž

³³ XIAOBING, Li. *The History of Taiwan*. The Greenwood Histories of the Modern Nations Series. Santa Barbara, Kalifornie, USA: ABC-CLIO, 2019. ISBN 9781440861253. (str. 12)

Číny“ uznal kontrolu Komunistické strany Číny nad pevninou a prohlásil, že vláda Čínské republiky v současné době zastupuje pouze obyvatele Tchaj-wanu a pobřežní ostrovy Penghu, Jinmen a Mazu, které byly pod její kontrolou od konce občanské války.³⁴ Zákaz opozičních stran byl zrušen, což umožnilo Demokratické pokrokové straně (DPP) soutěžit s Kuomintangem v komunálních a celostátních volbách.

Počet lidí na Tchaj-wanu, kteří se považovali spíše za „*Tchajwance*“ než za „*Číňany*“, během 90. let dramaticky vzrostl, čímž vzrostlo i volání po nezávislosti.³⁶ V roce 1996 byl Tchaj-wan svědkem svých prvních přímých prezidentských voleb, které vyhrál úřadující prezident Lee Teng-hui ze strany Kuomintang. Čínské lidové republiky se v tomto období již začala seriózně přičítat představa tchajwanské nezávislosti, a proto před volbami ČLR odpálila rakety do Tchajwanského průlivu jako varování, že použije sílu, aby zabránila nezávislosti Tchaj-wanu na Číně. V reakci na to USA vyslaly do oblasti dvě letadlové lodě, aby daly najevo svůj závazek bránit Tchaj-wan před útokem ČLR.³⁷ Tato událost a návštěva Tchaj-wanu ze strany předsedy sněmovny reprezentantů Newta Gingriche v roce 1999³⁸ jasně ukázala, že se ČLR nenacházela v pozici, aby byla jakkoliv schopna Tchaj-wan konvenčně ohrozit. Přestože Čína oficiálně protestovala proti této návštěvě, svůj protest stáhla v moment, kdy Gingrich pohrozil, že na své cestě po Asii vynechá Peking.³⁹

V roce 2000 se DPP poprvé podařilo získat prezidentství a Čchen Šuej-pien se tak stal prvním prezidentem, jenž nevzešel ze strany Kuomintang. Během osmi let Čchenovy vlády byly vztahy mezi Tchaj-wanem a Čínou velmi napjaté. Čchen přijal politiku, která zdůrazňovala faktickou politickou nezávislost Tchaj-wanu na Číně. Režim komunistické strany v Pekingu se obával, že Čchen posouvá Tchaj-wan směrem k právní nezávislosti na Číně, a tak v roce 2005 schválil zákon proti odtržení, který povoluje použití síly proti

---

³⁴ XIAOBING, Li. *Democratization and Independence Movement, 1996–2004*. In: XIAOBING, Li. *The History of Taiwan*. The Greenwood Histories of the Modern Nations Series. Santa Barbara, Kalifornie, USA: ABC-CLIO, 2019, s. 177-194.

³⁶ Tamtéž

³⁷ Tamtéž

³⁸ FP Explainers. Explained: What happened when a US House Speaker visited Taiwan in 1997? *First Post* [online]. [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://1url.cz/QuQad>

³⁹ Tamtéž

Tchaj-wanu, aby zabránil jeho právnímu oddělení od pevniny.⁴⁰

V roce 2008 se do prezidentského křesla opět usadil kandidát Kuomingtangu Ma Jing-ťiou. Ten slíbil, že zlepší vztahy s Pekingem a podpoří ekonomickou výměnu napříč Tchajwanskou úžinou, a to při zachování politického statu quo. Maova vláda vedla historická kola ekonomických vyjednávání s pevninou, která otevřela přímé poštovní, komunikační a navigační spojení přes Tchajwanský průliv. Dále vytvořila rámec ECFA pro zónu volného obchodu napříč úžinou a otevřela Tchaj-wan turistickému ruchu z pevninské Číny. Navzdory zvýšené ekonomické spolupráci s pevninskou Čínou touha po politické integraci s režimem v Pekingu zůstává do dneška mezi Tchajwanci nízká. Data k tomuto tvrzení poskytuje průzkum od *The Brookings Institution* z února roku 2022, který tvrdí následující: „*Vzhledem k rétorice Pekingu se mnoho Tchajwanců domnívá, že ČLR je vůči Tchaj-wanu nepřátelská.*“⁴¹ Při hodnocení vstřícnosti ČLR vůči Tchaj-wanu odpověděli respondenti takto: „*24 % tázaných zhodnotilo chování Číny jako velmi nepřátelské, 72 % hodnotilo čínskou vládu jako alespoň trochu nepřátelskou. Necelých 12 % zvolilo odpověď, která naznačovala, že Peking je k Tchaj-wanu alespoň trochu přátelský.*“⁴² Tchajwanci zkrátka v drtivé většině odmítají státní politiku ČLR, kterou považují za nepřátelskou a zároveň mající zhoubný vliv na Tchaj-wan.

Z hlediska sekuritizace lze v letech 1996 až 2013 pozorovat etapu útlumu, kdy otázky Tchajwanské bezpečnosti byly i přes nadále třaskavé vztahy mezi ČLR a Tchaj-wanem upozaděny. Lze konstatovat, že hlavním důvodem tohoto útlumu byla čínská snaha o „*mírový*“ vzestup, kdy hlavním cílem čínského vedení bylo Čínu etablovat jako ekonomickou velmoc a přitom nevzbuzovat mezinárodní pozornost poukazováním na teritoriální spory.⁴³ Pro svůj růst bylo nutné, aby Čína dobře vycházela s bohatou a demokratickou částí světa, jenž většinově sympatizovala s Tchaj-wanem. Čína zároveň v průběhu prvního desetiletí nového tisíciletí nemohla konkurovat americké vojenské síle

---

⁴⁰ CSIS. A Brief History of Modern China and Taiwan. Background and Overview [online]. *Center for Strategic & International Studies (CSIS)* [cit. 2023-07-14]. Dostupné z: <https://1url.cz/fuJG0>

⁴¹ RIGGER, Shelley, Lev NACHMAN, Chit WAI JOHN MOK a Nathan KAR MING CHAN. *Why is unification so unpopular in Taiwan? It's the PRC political system, not just culture.* The Brookings Institution [online]. 2022, February 7, 2022 [cit. 2023-07-03]. Dostupné z: <https://1url.cz/IuJGy>

⁴² Tamtéž

⁴³ BIJIAN, Zheng. China's "Peaceful Rise" to Great-Power Status. *Foreign Affairs* [online]. 2005, , 18-24 [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/20031702>

v regionu, a tak pro ni bylo pragmatické na Tchaj-wan příliš neodkazovat.⁴⁴

3.3 Vývoj strategického vztahu s USA

Spojené státy původně neměly v úmyslu podporovat Čankajškův režim na Tchaj-wanu, ale v kontextu studené války, zejména po čínské invazi do Jižní Koreje, pro něj ostrov nabyl zásadního strategického významu. ČLR nebyla jen součástí východního bloku, ale také přímým vojenským nepřítelem USA,⁴⁵ a to díky své intervenci v korejské válce.⁴⁶ Když byla tedy v roce 1952 podepsána mírová smlouva s Japonskem, Spojené státy zaručily, že se Japonsko zřekne své suverenity nad Tchaj-wanem, ale neupřesnily ve prospěch jaké strany. Tato formulace stále komplikuje pozici Tchaj-wanu z hlediska mezinárodního práva, protože od té doby nedošlo k žádným dalším změnám v suverenitě.⁴⁷

Ještě předtím než Spojené státy koncem 70. let navázaly diplomatické vztahy s Čínou, byl Tchaj-wan stále uznáván za jedinou legitimní vládu celé Číny. Zahraniční politika amerického prezidenta Richarda Nixona a jeho ministra zahraničních věcí Henryho Kissingera nicméně tento status quo zvrátila. Z vyvstalé potřeby snížit napětí mezi ČLR, Sovětským svazem a USA⁴⁸ bylo členství Tchaj-wanu v OSN a v Bezpečnostní radě OSN transferováno na Čínskou lidovou republiku. To ovšem neznamenalo zpřetrhání vztahů mezi Spojenými státy a Čínskou republikou. Aby USA neponechaly svého spojence bezbranného, Kongres Spojených států amerických v roce 1979 schválil zákon o vztazích s Tchaj-wanem (*Taiwan relations act*). Tento zákon nezaručuje, že Spojené státy poskytnou vojenskou asistenci v případě vypuknutí válečného konfliktu mezi ČLR a Tchaj-wanem. Nicméně ve svém ustanovení zákon tvrdí, že Spojené státy poskytnou Tchaj-wanu takovou obrannou podporu, jaká je nezbytná k tomu, aby si Tchaj-wan mohl udržet dostatečné schopnosti k sebeobraně. Rozhodnutí o povaze a množství vojenské pomoci, kterou Amerika poskytne Tchaj-wanu, však bude záviset na rozhodnutí prezidenta

---

⁴⁴ China v America: how Xi Jinping plans to narrow the military gap. *The Economist* [online]. 2023 [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://1url.cz/0uQa4>

⁴⁵ FANTOVÁ, Simona. Tchaj-wan ČLR nikdy nepatřil. *Sinopsis: Čína v kontextu a souvislostech* [online]. 2022 [cit. 2023-07-03]. Dostupné z: <https://sinopsis.cz/tchaj-wan-clr-nykdy-nepatril/>

⁴⁶ MARTIN CROCKER, Harry. *Chinese intervention in the Korean War*. Louisiana, USA, 2002. Master Program thesis. Louisiana State University.

⁴⁷ FANTOVÁ, Simona. Tchaj-wan ČLR nikdy nepatřil. *Sinopsis: Čína v kontextu a souvislostech* [online]. 2022 [cit. 2023-07-03]. Dostupné z: <https://sinopsis.cz/tchaj-wan-clr-nykdy-nepatril/>

⁴⁸ SURI, Jeremi. Chapter Four: *A Strategy of Limits*. In: SURI, Jeremi. *Henry Kissinger and the American Century*. Cumberland: Harvard University Press, 2009, s. 138-196. ISBN 0-674-28195-0.

a Kongresu. Tato americká politika se nazývá „strategická nejednoznačnost“ a je nastavena tak, aby dala Číně dostatečnou obavu z případné americké intervence.⁴⁹ Dále zákon mimo jiné umožňuje Tchaj-wanu nakupovat systémy raketové obrany,⁵⁰ které jsou zejména dnes pro vedení konvenční války klíčové.

V roce 1979 byly diplomatické vztahy mezi USA a Tchaj-wanem nahrazeny diplomatickými vztahy mezi USA a ČLR. Tento krok podpořil proces normalizace vztahů mezi Tchaj-wanem a ČLR, což vedlo ke zlepšení obchodních a kulturních vztahů mezi oběma stranami. Od té doby vedení Komunistické strany Číny usilovala o sjednocení s Tchaj-wanem zejména diplomatickou cestou. Tchaj-wan si ovšem stále udržoval svou nezávislost a vládu. V 80. a 90. letech proběhly mezi oběma stranami řady rozhovorů a jednání, avšak bez většího pokroku. V roce 1992 se uskutečnila tzv. Hongkongská jednání mezi zástupci Tchaj-wanu a ČLR, kde se obě strany dohodly, že existuje pouze jedna Čína, avšak výklad této zásady byl na obou stranách různý. V roce 2005 se na Tchaj-wanu vrátila k moci strana Kuomintang, která prosazovala větší spolupráci s ČLR. V následujících letech došlo k postupnému zlepšování vztahů mezi oběma stranami, včetně otevření pravidelných leteckých a námořních spojení, dohody o hospodářské spolupráci a zjednodušení cestování mezi Tchaj-wanem a ČLR. Po nástupu Si Ťin-pchinga do úřadu generálního tajemníka Komunistické strany Číny v roce 2012 a prezidenta ČLR v roce 2013 se však vztahy mezi Tchaj-wanem a ČLR opět zhoršily.⁵¹

Ze všech bezpečnostních partnerství Spojených států po celém světě je to s Tchaj-wanem jistě jedinečné. Po roce 1979 Washington neuznává ani nemá diplomatické vztahy s vládou Čínské republiky v Tchaj-peji, ale místo toho uznává Čínskou lidovou republiku v Pekingu. Washington má velvyslanectví v Pekingu a své vztahy s Tchaj-wanem udržuje prostřednictvím nominálně soukromé organizace zvané Americký institut na Tchaj-wanu,⁵² která de facto funguje jako ambasáda Spojených států amerických.⁵³ To z Tchaj-wanu dělá vzácný příklad entity, se kterou má Washington bezpečnostní partnerství ovšem bez

---

⁴⁹ ZHONGQI, Pan. US Taiwan Policy of Strategic Ambiguity: A dilemma of deterrence. *Japanese Journal of Political Science*. 2010, s. 1-18.

⁵⁰ Tamtéž

⁵¹ BAKEŠOVÁ, Ivana, Rudolf FÜRS a Zdenka HEŘMANOVÁ. *Dějiny Taiwanu*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2004. ISBN 80-7106-708-3. (str. 146)

⁵² American Institute In Taiwan [online]. Taipei [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://www.ait.org.tw/>

⁵³ American Institute in Taiwan. National Museum of American Diplomacy [online]. Washington DC: *National Museum of American Diplomacy* [cit. 2023-07-14]. Dostupné z: <https://1url.cz/QuJf>

oficiálních diplomatických vztahů.

3.4 Geografický a ekonomický význam Tchaj-wanu

Tchaj-wan má z geografického hlediska význam zejména kvůli svému strategickému umístění jako součást ostrovů prvního ostrovního řetězce v oblasti Tichomoří a vztahům s Čínou. Tchaj-wan se nachází mezi Jihočínským a Východočínským mořem, což je oblast, která je klíčová pro světový obchod a geopolitickou moc. Vzhledem k tomu, že Tchaj-wan je umístěn poblíž některých hlavních námořních tras, má strategický význam pro námořní dopravu a zásobování. Je těžké odhadnout, jaké ekonomické následky by případný konflikt Číny s Tchaj-wanem měl. Vše by do jisté míry záviselo na podobě a délce konfliktu, nicméně nezávislí analytici z Rhodium Group, organizace spolupracující z předními světovými think tanky a univerzitami, tvrdí: „Globální narušení v důsledku konfliktu na Tchaj-wanu by ohrozilo hospodářskou činnost v hodnotě více než dvou bilionů dolarů, a to i před započtením dopadu mezinárodních sankcí.“⁵⁴ Tchaj-wan je totiž jednou z nejvyspělejších světových ekonomik a je známý pro svou technologickou vyspělost. Mnoho významných technologických společností, jako jsou například Asus, TSMC, HTC, Acer, UMC, Foxconn a další, má své kořeny na Tchaj-wanu.⁵⁵ Tyto společnosti mají významný vliv na světový trh s technologiemi a jejich úspěchy pomáhají upevňovat Tchaj-wanu jeho mezinárodní vliv.

Tchaj-wan je jedním z nejvýznamnějších hráčů na trhu s čipy a polovodiči. Většina největších výrobců polovodičů na Tchajwanu se nachází v oblasti Hsinchu Science Park, která je domovem několika nejvýznamnějších světových výrobců polovodičů, včetně TSMC (Taiwan Semiconductor Manufacturing Company) a UMC (United Microelectronics Corporation).⁵⁶ Podle statistiky z roku 2021 zveřejněné společností IC Insights byl podíl tchajwanských společností na trhu s polovodiči zhruba 21 %, což

---

⁵⁴ VEST, Charlie, Agatha KRATZ a Reva GOUJON. The Global Economic Disruptions from a Taiwan Conflict. *Rhodium Group* [online]. 2022 [cit. 2023-07-04]. Dostupné z: <https://rhg.com/research/taiwan-economic-disruptions/>

⁵⁵ Global 500. Fortune [online]. [cit. 2023-07-05]. Dostupné z: <https://fortune.com/ranking/global500/2020/>

⁵⁶ TING-FANG, Cheng. How a small Taiwanese city transformed the global chip industry. *Nikkei Asia* [online]. 2020 [cit. 2023-07-05]. Dostupné z: <https://1url.cz/8uJld>

znamená, že se Tchajwan řadí na druhé místo hned po Spojených státech.⁵⁷ Největším producentem čipů na světě jsou v současné době Spojené státy, s podílem na trhu s polovodiči kolem 47 %. Dalšími významnými hráči jsou Jižní Korea, Čína a Japonsko.⁵⁸

TSMC, největší tchajwanský výrobce polovodičů, je největším výrobcem polovodičů na světě a produkuje čipy pro mnoho předních technologických společností, včetně Applu, AMD, Nvidie a Qualcommu. Pokud by došlo k výpadku tchajwanských výrobců čipů a polovodičů, mělo by to značný dopad na světovou ekonomiku a technologický průmysl. Pokud by došlo k výpadku výroby na Tchajvanu, mohlo by to vést k nedostatku zásob a zvýšení cen polovodičů, což by mělo negativní dopad na velkou škálu odvětví, jako jsou například spotřební elektronika a automobilový průmysl. TSMC, MediaTek a Novatek, vyrábějí procesory, grafické karty a další čipy pro chytré telefony, tablety a další mobilní zařízení. Tchajwanské čipy jsou také využívány v mnoha spotřebních elektronických výrobcích, jako jsou televize, herní konzole, přehrávače DVD a Blu-ray, digitální fotoaparáty atd. Čipy jsou také použity pro mnoho průmyslových aplikací, jako jsou robotika, řízení výrobních procesů a řízení dopravy. V neposlední řadě jsou čipy klíčovým prvkem v počítačových sítích, v serverových systémech a v zdravotních technologiích. Není tedy nadsázkou tvrdit, že současný svět a jeho ekonomika stojí na čipech a společnostech, které čipy dodávají.

---

⁵⁷ REIFF, Nathan. 10 Biggest Semiconductor Companies. *Investopedia* [online]. 2023 [cit. 2023-07-05]. Dostupné z: <https://1url.cz/luJlk>

⁵⁸ Tamtéž

4. Čína jako hrozba

Od počátku roku 2010, jak rostla ekonomická a vojenská síla Číny, rostla i její ambice a schopnost reformovat systém globálního vládnutí tak, aby odrážel priority a hodnoty Pekingu.⁵⁹ Nejnovější kapitola tchajwansko-čínských dějin se začala psát v roce 2012, kdy se do čela ČLR dostala postava Si Ťin-pchinga. Po jeho nástupu k moci došlo k několika významným změnám v různých oblastech čínské společnosti a politiky. Pro naše účely se ovšem zaměříme pouze na mezinárodní a bezpečnostní politiku.

V posledních letech se Čína snaží zvýšit svůj vojenský vliv v regionu a v globálním měřítku. Pod Si Ťin-pchingem se čínský vojenský rozpočet zvýšil a vláda začala investovat do modernizace čínského vojska.⁶⁰ To zahrnovalo zvýšení počtu a kvality výzbroje, vývoj nových technologií a zlepšení tréninku a výcviku vojáků.⁶¹ Siův nástup předznamenal urychlení modernizace a řešení problémů, které tížili jeho předchůdce.⁶² Právě během jeho vlády začaly být implementovány nové klíčové systémy. Do provozu byly zavedeny domácí letadlové lodi Šan-tung a Fu-ťien, torpédoborce s řízenými střelami Typ-055, stealth stíhačky J-20, dopravní letouny dlouhého doletu Y-20, protilodní balistické střely DF-21D a balistické hypersonické střely DF-17.⁶³ Díky intenzivnější spolupráci s civilní vědeckou a technologickou komunitou dokázala Čínská lidová armáda vyvinout nové operační schopnosti, které využívají umělou inteligenci a kvantovou výpočetní techniku.⁶⁴

Zvýšení vojenského vlivu je součástí širší strategie Číny, která se snaží posílit svoji pozici v regionu a v globálních záležitostech.⁶⁵ Nejvíce lze tyto investice pozorovat v rozvoji čínského námořnictva, jelikož jenom silné námořnictvo umožní Číně dominovat

---

⁵⁹ CFR. China's Approach to Global Governance. *Council on Foreign Relations* [online]. [cit. 2023-07-14]. Dostupné z: <https://www.cfr.org/>

⁶⁰ GARCIA, Zenel. *China's Military Modernization. China's Military Modernization, Japan's Normalization and the South China Sea Territorial Disputes* [online]. Switzerland: Springer International Publishing, 2019, 45-59 [cit. 2023-07-14]. ISBN 3030128261. Dostupné z: doi:10.1007/978-3-030-12827-2_4 (str.48)

⁶¹ Tamtéž

⁶² MAIZLAND, Lindsay. China's Modernizing Military. *Council on Foreign Relations* [online]. 2020 [cit. 2023-07-05]. Dostupné z: <https://www.cfr.org/background/chinas-modernizing-military>

⁶³ WUTHNOW, Joel. China's military modernisation. *East Asia Forum: Economics, Politics and Public Policy in East Asia and the Pacific* [online]. 2020 [cit. 2023-07-05]. Dostupné z: <https://www.eastasiaforum.org/2020/12/16/chinas-military-modernisation/>

⁶⁴ Tamtéž

⁶⁵ GARAMONE, Jim. China Military Power Report Examines Changes in Beijing's Strategy. U.S. Department of Defense [online]. U.S. Department of Defense: *DOD News*, 2022 [cit. 2023-07-05]. Dostupné z: <https://1url.cz/QuJIX>

Indo-pacifickému regionu. Zároveň by bez námořnictva jakákoliv rétorika či pokusy o vojenském převzetí Tchaj-wanu nebyly brány seriózně. V posledních letech tak můžeme pozorovat rapidní růst čínských flotil a jejich schopností provádět operace daleko od čínských břehů. Zahrnuje to nákup moderních válečných lodí, ponorek, letadlových lodí a jiných typů lodí, stejně jako značné investice do výzkumu a vývoje nových technologií, jako jsou například hypersonické střely.⁶⁶ Čína v roce 2022 uvedla do provozu svou třetí letadlovou loď a plánuje postavit další. Tyto lodě umožňují čínskému námořnictvu provádět operace daleko od domovských břehů a poskytují jí větší schopnosti v oblasti vzdušného boje. Na rozdíl od svých dvou předchůdců je tato loď první ze série lodí, které jsou určeny k operacím za hranicemi prvního ostrovního řetězce. Ten se rozkládá od Japonska přes Tchaj-wan a Filipíny až po Singapur. Stavba těchto lodí naznačuje, že je Čína připravena expandovat svou námořní kontrolu hlouběji do Tichomoří a Indického oceánu.⁶⁷

Pod vedením Si Ťin-pchinga se Čína stala významnějším hráčem v mezinárodních záležitostech. Čína se snaží posílit své vztahy s jinými zeměmi a zvýšit svůj vliv v organizacích jako je OSN a Světová obchodní organizace (WTO).⁶⁸ Zároveň Čína zřídila několik nových mezinárodních iniciativ, jako je například investiční projekt Nové hedvábné stezky, která se snaží posílit obchodní a politické vztahy s ostatními zeměmi.⁶⁹ Jednou z největších změn v mezinárodní politice Číny je její forma diplomacie. Ta dostala jméno „Politika vlčích válečníků“ (anglicky *Wolf Warrior diplomacy*), což je termín, jenž vznikl na základě názvu populárního čínského akčního filmu "Vlčí válečník", který propaguje sílu a odhodlání čínských vojáků v boji s americkými žoldáky. Politika "vlčích válečníků" zahrnuje vysokou míru agrese a nátlaku v diplomatických jednáních, stejně jako ostré reakce na kritiku či zpochybnění čínských zájmů. Tento přístup se snaží zdůraznit silnou a sebevědomou pozici Číny v mezinárodním systému a zároveň potlačit

---

⁶⁶ CSIS. How is China Modernizing its Navy?. *Center for Strategic & International Studies* [online]. Washington DC: CSIS [cit. 2023-07-05]. Dostupné z: <https://www.csis.org/analysis/how-china-modernizing-its-navy-0>

⁶⁷What Aircraft Carriers Reveal About the Military Tech Race | WSJ U.S. vs. China. *WSJ Video* [online]. New York, USA, 2022 [cit. 2023-07-14]. Dostupné z: <https://1url.cz/huJlc>

⁶⁸ CFR. China's Approach to Global Governance. *Council on Foreign Relations* [online]. [cit. 2023-07-14]. Dostupné z: <https://www.cfr.org/>

⁶⁹ MCBRIDE, James, Noah BERMAN a Andrew CHATZKY. China's Massive Belt and Road Initiative. *Council on Foreign Relations* [online]. 2023 [cit. 2023-07-14]. Dostupné z: <https://1url.cz/5uJlY>

jakékoli vnější kritiky či návrhy, které by mohly poškodit čínské zájmy. Příklady této politiky lze nejlépe pozorovat ve vztahu k Tchaj-wanu.⁷⁰ Pod vedením Si Ťin-pchinga se politika Číny vůči Tchaj-wanu stala mnohem tvrdší a agresivnější. Si Ťin-pching považuje Tchaj-wan za nedílnou součást Číny a snaží se zabránit jakýmkoli projevům nezávislosti nebo suverenity Tchaj-wanu. Několikrát vyjádřil Si Ťin-pching připravenost použít vojenskou sílu k dosažení sjednocení s Tchaj-wanem a Čína pod jeho vedením podnikla řadu kroků, které mají za cíl izolovat Tchaj-wan mezinárodně a zvýšit nátlak na tchajwanskou vládu. Některé z těchto kroků zahrnují: Zintenzivnění vojenských cvičení a operací v Tchajwanském průlivu a okolí Tchaj-wanu⁷¹ Nátlak na mezinárodní společenství, aby neuznávalo Tchaj-wan jako samostatný stát a aby neuzavíralo oficiální diplomatické vztahy s tchajwanskou vládou.⁷² Dále se Čína snaží o ekonomickou izolaci Tchaj-wanu, například omezováním obchodních a investičních vztahů s firmami, které obchodují s Tchaj-wanem.⁷³ Tento hospodářský boj je ovšem veden jen proti málo významným odvětvím tchajwanské ekonomiky jako jsou zemědělství a potravinářství.⁷⁴ Skutečně citelných sankcí vůči klíčovým odvětvím, jako je například čipový průmysl, Čína není momentálně schopna, a to zejména z toho důvodu, že dodávky tchajwanských čipů nemůže Čína nahradit.⁷⁵

Otázka důvodu, proč by Čína chtěla dobýt Tchaj-wan, je složitá a politicky citlivá. Čínská vláda tvrdí, že Tchaj-wan je součástí Číny a chce jej sloučit s pevninskou Čínou. Na druhé straně, Tchaj-wan je nezávislý stát s vlastní vládou, armádou a ekonomikou, a řídí se demokratickými principy. Z pohledu Číny by sloučení s Tchaj-wanem bylo přirozeným krokem ke sjednocení země a naplnění národního cíle, který byl stanoven již

---

⁷⁰HLADÍKOVÁ, Kamila. Konec „vlčích válečníků“ a boj o globální veřejné mínění. *Sinopsis: Čína v kontextu a souvislostech* [online]. AcaMedia z.ú., 2022 [cit. 2023-07-14]. Dostupné z: <https://sinopsis.cz/konec-vlcich-valecniku-a-boj-o-globalni-verejne-mineni/>

⁷¹ Xi Jinping says Taiwan 'must and will be' reunited with China. *BBC News* [online]. 2019 [cit. 2023-07-05]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-asia-china-46733174>

⁷² HERSCOVITCH, Benjamin. China's Efforts to Isolate and Intimidate Taiwan Are Pushing U.S. Allies Closer. *Georgetown Journal of International Affairs* [online]. Georgetown University [cit. 2023-07-14]. Dostupné z: <https://1url.cz/4uJFL>

⁷³ Tamtéž

⁷⁴ MCDONALD, Tim. China and Taiwan face off in pineapple war. *BBC News* [online]. 2021 [cit. 2023-07-06]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/business-56353963>

⁷⁵ SCHUBER, Gunter. *The increasing irrelevance of industrial policy in Taiwan, 2016–2020*. In: SCHUBER, Gunter a Chun-Yi LEE. *Taiwan During the First Administration of Tsai Ing-Wen: Navigating in Stormy Waters*. New York, USA: Taylor & Francis Group, 2021, s. 128-141. ISBN 9781032072807.

Mao Ce-tungem, který Tchaj-wan považoval za neodmyslitelnou součást čínského území a usiloval o jeho sjednocení s pevninskou Čínou.⁷⁶ Tento cíl ovšem zůstává doposud nenaplněn, a zásluhu na tom má zejména tchajwanské spojení s USA. Čínská lidová armáda totiž v průběhu padesátých, šedesátých a sedmdesátých let století nedisponovala dostatečnými námořními schopnostmi, které by mohla porovnat s těmi americkými. Z vojenského hlediska tak nebylo možné dobýt Tchaj-wan, jelikož čínské námořnictvo nebylo schopno nastolit dominanci v Tchajwanské úžině.

Si Ťin-pching se zavázal, že sjednocení s Tchaj-wanem je jedním z hlavních cílů jeho politické agendy.⁷⁷ Od té doby došlo k nárůstu vojenského tlaku ČLR na Tchaj-wan a posilování propagandy pro sjednocení. Rétorickými i praktickými kroky se vztah pevninské Číny vůči Tchaj-wanu stal hostilní. Sám Si Ťin-pching Tchaj-wan ve svých proslovech často zmiňuje. *"Čína nevyklučuje použití síly a bude mít nějaké vlastní plány, jak na to přistoupit, pokud se separatisté na Tchaj-wanu nevzdají úmyslu oddělit se od vlasti."* – tuto větu pronesl Si v roce 2018 v rámci projevu na zasedání Stálého výboru Národního lidového shromáždění.⁷⁸ V roce 2021 v rámci projevu při příležitosti oslav 100. výročí založení Komunistické strany Číny Si Ťin-pching pronesl následující: *"Čína si bude pevně stát za svým úsilím o sjednocení a nedovolí žádný krok zpět k oddělení Tchaj-wanu od mateřské vlasti."*⁷⁹

V březnu roku 2023 Si Ťin-pching zdůraznil, že je třeba se postavit proti vlivům podporujícím nezávislost na Tchaj-wanu. Bylo to při ukončení zasedání Všečínského shromáždění lidových zástupců, po týdnu, během něhož parlament udělil čínskému prezidentovi bezprecedentní třetí prezidentské období a došlo k výměně klíčových funkcí v čele vlády.⁸⁰ Jedná se o kontinuální trend, který jen potvrzuje právo absolutní moci Si Ťin-pchinga na vládnutí v Čínské lidové republice. Pro Tchaj-wan tato událost potvrzuje jen to, co Tchaj-wan a jeho spojenci již dlouhodobě vědí. Tj., že Čína rezignovala na jakýkoliv

---

⁷⁶ BAKEŠOVÁ, Ivana, Rudolf FŮRS a Zdenka HEŘMANOVÁ. *Dějiny Taiwanu*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2004. ISBN 80-7106-708-3. (str. 144)

⁷⁷ BUCKLEY, Chris a Chris HORTON. Xi Jinping Warns Taiwan That Unification Is the Goal and Force Is an Option. *The New York Times* [online]. 2019 [cit. 2023-07-06]. Dostupné z: <https://1url.cz/XuJFG>

⁷⁸ WEN, Philip a Ben BLANCHARD. Xi warns Taiwan will face 'punishment of history' for separatism. *Reuters* [online]. [cit. 2023-07-06]. Dostupné z: <https://1url.cz/puJFR>

⁷⁹ Tamtéž

⁸⁰ KWAN, Rhoda. Will you power independent journalism in 2023?. *The Guardian* [online]. 2023 [cit. 2023-07-16]. Dostupné z: <https://1url.cz/ZuJFa>

diplomatický způsob spojení Tchaj-wanu s pevninskou Čínou. Tchajwanská společnost dnes totiž majoritně odmítá jakékoliv sjednocení s pevninskou Čínou,⁸¹ což ČLR nedává naději na jakoukoliv šanci získat ostrov mírovými prostředky. Čína tak vyvíjí tlak z mnoha různých směrů, aby dosáhla svého cíle. Jedním z těchto směrů jsou i výhrůžky agresí, které mají podobu jak rétorické, tak i praktické. Čínská lidová osvobozenecá armáda (ČLOA) pravidelně provádí vojenská cvičení a letouny často přelétávají tchajwanský vzdušný prostor. Čína také posiluje svou vojenskou přítomnost v oblasti a modernizuje své vojenské síly. V nedávné minulosti jsme tak mohli být svědky cvičení PLA, které simulovalo útoky na Tchaj-wan. Dokonce jedno z těchto cvičení ukazovalo útok čínských vojáků na maketu tchajwanského prezidentského paláce.⁸²

Dalším způsobem, jakým Čína vyhrožuje Tchaj-wanu, je politický nátlak. Čína se snaží izolovat Tchaj-wan mezinárodně a přesvědčit země, aby ukončily své diplomatické vztahy s Tchaj-wanem a uznaly jedinou Čínu. Čína se tak snaží udělat z Tchaj-wanu diplomaticky bezvýznamnou zemi, kterou nikdo neuznává, a na kterou se nevztahují mezinárodní pravidla a zákony. Pro ČLR by tak bylo jednoduché na mezinárodním poli obhájit svůj útok na ostrov. Dnes Tchaj-wan uznává jen hrstka zemí, většinou se jedná o malé státy a mikrostaty bez většího globálního vlivu. Do nedávna těchto států bylo čtrnáct, ale v březnu roku 2023 své diplomatické styky s Tchaj-wanem přerušil Honduras, čímž si otevřel cestu k navázání vztahů s ČLR.⁸³

Nástup Si Ťin-pchinga k moci a změna čínského vystupování na mezinárodním poli vyvolala jak na Tchaj-wanu tak i v USA opětovné otázky ohledně tchajwanské bezpečnosti. Spojené státy americké tak pocítily opět nutnost sekuritizovat otázku tchajwanské bezpečnosti, což vyústilo ve schválení důležitého kusu legislativy. Potvrzující zákon o vztazích s Tchaj-wanem a zákon o převodu námořních plavidel z roku 2014 (Taiwan Relations Act Affirmation and Naval Vessel Transfer Act of 2014), jehož součástí byl prodej čtyř starších válečných fregat Tchajwanskému námořnictvu. Republikán a člen Sněmovny reprezentantů Ed Royce se vyslovil pro návrh zákona s tím, že „*tyto lodě posílí*

---

⁸¹ MAC PRESS RELEASE. Taiwan Public Rejects "One Country, Two Systems." *Mainland Affairs Council* [online]. 2019 [cit. 2023-07-06]. Dostupné z: <https://1url.cz/TuJFk>

⁸² RAUHALA, Emily. Watch: Chinese soldiers storm what looks like a replica of Taiwan's presidential palace. *The Washington Post* [online]. 2015 [cit. 2023-07-06]. Dostupné z: <https://1url.cz/kuJFs>

⁸³ ČTK. Honduras po desítkách let ukončil diplomatické vztahy s Tchaj-wanem. Obrátil se k Číně. *IRozhlas* [online]. 2023 [cit. 2023-07-06]. Dostupné z: <https://1url.cz/ruJFj>

obranu Tchaj-wanu“.⁸⁴

V červnu 2018 byl za doprovodu malé a nevýznamné americké delegace odhalen nový areál Amerického institutu na Tchaj-wanu v hodnotě 250 milionů dolarů.⁸⁵ Čínské úřady tuto akci vyhodnotily jako porušení principu „jedné Číny“ a požadovaly, aby USA zastavily jakékoli vztahy s Tchaj-wanem.⁸⁶

Od roku 2018 až do současnosti pak můžeme sledovat nárůst kroků, které si slibují zajištění tchajwanské bezpečnosti. Za zmínku stojí schválení prodeje amerických tanků Abrams⁸⁷ a protilodních střel Harpoon pro účely tchajwanské armády z let 2019 a 2020.⁸⁸

Zde lze pozorovat, že podpora Tchaj-wanu a jeho obrany je společným zájmem jak republikánů, tak i demokratů, jelikož sekuritizaci tohoto tématu se věnovala jak administrativa Baracka Obamy (2009-2017), tak i Donalda Trumpa (2017-2021). Toto téma ovšem nabralo nejvíce sílu během současné administrativy Joea Bidena.

---

⁸⁴ MARCOS, Cristina. House approves sale of missile frigates to Taiwan. *The Hill* [online]. 2014 [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://1url.cz/0uQah>

⁸⁵ HORTON, Chris. U.S. Unveils an Office in Taiwan, but Sends No Top Officials. *The New York Times* [online]. 2018 [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://1url.cz/quQaC>

⁸⁶ Tamtéž

⁸⁷ BROWNE, Ryan. US approves major arms sale to Taiwan amid trade tensions with Beijing. *CNN* [online]. 2019 [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://1url.cz/OuQaU>

⁸⁸ SHELBOURNE, Mallory. State Department Authorizes \$2.37B Harpoon Missile Sale to Taiwan. *USNI News* [online]. 2020 [cit. 2023-07-30].

5. Americká sekuritizace tchajwanské otázky v současnosti

Navzdory tomu, že se Washington při řešení vztahů v Tchajwanském průlivu stále drží americké politiky jedné Číny⁸⁹ a strategické nejednoznačnosti, změna amerických strategických tradic od globalistické vize k většímu nacionalismu vedla Bidenovu administrativu, i administrativu jeho předchůdce Donalda Trumpa k posílení americké podpory Tchaj-peji. V tomto smyslu je politika strategické nejednoznačnosti/jedné Číny flexibilněji popisována a praktikována, aby umožnila méně omezující zlepšení americko-tchajwanských vztahů.⁹⁰ Avšak někteří analytici jsou dokonce toho názoru, že strategická nejednoznačnost je mrtvá.⁹¹ Jejich hlavním argumentem je kontinuální silná podpora prezidenta Bidena. Na tiskové konferenci 23. května 2022 během své návštěvy Japonska Biden důrazně naznačil, že by ve prospěch obrany Tchaj-wanu zašel dál, než byl doposud ochoten udělat.⁹² Vztahy USA s Tchaj-wanem jsou popsány ve třech americko-čínských komuniké (U.S.-China Joint Communiques), v zákoně o vztazích s Tchaj-wanem z roku 1979 a v šesti ujištěních (Six Assurances) z roku 1982. Zejména Tři americko-čínské komuniké zavazují USA „zachovat schopnost Spojených států bránit se jakémukoli použití síly nebo jiných forem nátlaku, které by ohrozily bezpečnost nebo sociální či hospodářský systém obyvatel Tchaj-wanu“.⁹³ Žádný z těchto dokumentů výslovně nezavazuje USA k vojenské intervenci na ochranu Tchaj-wanu v případě invaze ČLR. Tři americko-čínské komuniké však naznačují aktivní roli USA při udržování statutu quo na ostrově.⁹⁴ Lze tedy konstatovat, že prezident Biden svými výroky o vojenské intervenci na Tchaj-wanu v případě jeho ohrožení porušuje dlouhodobě etablovanou strategickou nejednoznačnost, což vyvolalo odbornou kritiku. Například Bonnie Glaserová, ředitelka asijského programu v organizaci Německého Marshallova fondu Spojených států řekla: „Není prostě správné

---

⁸⁹ GREEN, Michael J. a Bonnie S. GLASE. What Is the U.S. “One China” Policy, and Why Does it Matter?. *Center for Strategic & International Studies* [online]. 2017 [cit. 2023-07-06]. Dostupné z: <https://1url.cz/UuJFd>

⁹⁰ CHEN, Dean P. *US-China-Taiwan in the Age of Trump and Biden: Towards a Nationalist Strategy*. New York: Routledge, 2022. ISBN 9781032261225. (str.116)

⁹¹ KINE, Phelim. Biden leaves no doubt: ‘Strategic ambiguity’ toward Taiwan is dead. *Politico* [online]. 2022 [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://1url.cz/ZuQaI>

⁹² HUNNICUTT, Trevor a Sakura MURAKAMI. Biden says he would be willing to use force to defend Taiwan against China. *Reuters* [online]. 2022 [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://1url.cz/KuQag>

⁹³ U.S.-China Joint Communiqués: 1972, 1979, 1982. Choices Program [online]. *Watson Institute for International Studies, Brown University* [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://1url.cz/8uQaS>

⁹⁴ Tamtéž

říkat, že máme závazek přijít na obranu Tchaj-wanu. Skutečnost, že prezident Biden tuto politiku neustále zkresluje, vede k podkopávání odstrašení.“⁹⁵ Toto tvrzení se nicméně dá minimálně označit za diskutabilní domněnku, proti níž se dá postavit jednoduchý protiargument, tedy že Bidenova podpora Tchaj-wanu naopak Čínu odrazuje. Zároveň Bidenova slova připravují americkou společnost na možný vojenský střet USA s ČLR, tedy dle teorie Sekuritizace upozorňuje sekuritizační aktér (USA) audienci (americká společnost) na bezpečnostní hrozbu (Možná čínská invaze Tchaj-wanu).

Současná administrativa amerického prezidenta Joea R. Bidena aktivně poukazuje na situaci kolem Tchaj-wanu, čímž se snaží k této problematice nasměřovat pozornost domácích a světové společnosti. Odbor východoasijských a tichomořských záležitostí amerického ministerstva zahraničí pod Antonym Blinkenem vydal v květnu roku 2022 zprávu o současných vztazích mezi USA a Tchaj-wanem. V nich ministerstvo vysvětluje význam tohoto ostrova následovně: „*Spojené státy a Tchaj-wan sdílejí podobné hodnoty, hluboké obchodní a hospodářské vazby a silné mezilidské vztahy, které tvoří základ našeho přátelství a slouží jako podnět pro rozšíření angažovanosti USA s Tchaj-wanem.*“⁹⁶ Zároveň je v tomto textu podstata americko-tchajwanských bilaterálních vztahů: „*Přístup Spojených států k Tchaj-wanu zůstává konzistentní napříč desetiletími a administrativami. Spojené státy dlouhodobě uplatňují politiku jedné Číny, která se řídí zákonem o vztazích s Tchaj-wanem, třemi společnými komuniké USA a Číny a šesti ujištěními.*⁹⁷ *Jsme proti jakýmkoli jednostranným změnám statu quo z obou stran, nepodporujeme nezávislost Tchaj-wanu a očekáváme, že rozpory mezi Čínou a Tchaj-wanem budou vyřešeny mírovou cestou. I nadále máme trvalý zájem na míru a stabilitě v Tchajwanské úžině. V souladu se zákonem o vztazích s Tchaj-wanem poskytují Spojené státy obranné předměty a služby, které jsou nezbytné k tomu, aby si Tchaj-wan mohl udržet dostatečnou schopnost sebeobrany - a udržují naši schopnost bránit se jakémukoli použití síly nebo jiných forem*

---

⁹⁵ DAVIDSON, Helen. China accuses US of ‘mistake’ after Biden invites Taiwan to democracy summit. *The Guardian* [online]. 2021 [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://1url.cz/VuQa0>

⁹⁶ BUREAU OF EAST ASIAN AND PACIFIC AFFAIRS. U.S. Relations With Taiwan. *U.S. Department of State* [online]. Washington DC, 2022 [cit. 2023-07-06]. Dostupné z: <https://www.state.gov/u-s-relations-with-taiwan/>

⁹⁷ LAWRENCE, Susan V. President Reagan’s Six Assurances to Taiwan. *Congressional Research Service* [online]. 2023 [cit. 2023-07-07]. Dostupné z: <https://sgp.fas.org/crs/row/IF11665.pdf>

nátlaku, které by ohrozily bezpečnost nebo sociální či hospodářský systém Tchaj-wanu. ⁹⁸

Z těchto slov lze dedukovat, že hlavním zájmem USA napříč tchajwanskou úžinou je zachovat současný geopolitický status quo. Případné dobytí Tchaj-wanu Čínou by totiž mělo vážné důsledky pro postavení USA ve světě. USA by mohly přijít o své dosavadní spojence a pravděpodobně by ztratily důvěryhodnost jako garanti bezpečnosti nejen v Indopacifickém regionu. Bezpečnostní záruky, které USA poskytují v Asii a ve světě, by byly značně oslabeny a další spojenci by si mohli položit otázku, zda mohou spoléhat na pomoc USA v případě konfliktu. Jak je již výše popsáno, ztráta tohoto ostrova by měla velké ekonomické důsledky, protože Tchaj-wan je důležitým obchodním partnerem pro USA. Ztráta Tchaj-wanu by mohla znamenat významný pokles amerického vlivu a hospodářské moci v regionu. V zásadě by dobytí Tchaj-wanu Čínou poškodilo strategické a hospodářské zájmy USA v Asii a ve světě. Mělo by to rovněž velký vliv na stabilitu a bezpečnost v regionu, což by mohlo mít dalekosáhlé důsledky pro celý svět. Co se praktických kroků týče, USA se rozhodly Čínu odradit od agrese hned několika kroky. Jedním z nejdůležitějších je poskytování vojenské pomoci a podpory Tchaj-wanu. USA dodávají Tchaj-wanu moderní vojenskou technologii a trénují tchajwanské ozbrojené síly.⁹⁹ USA také usilují o posílení své vojenské přítomnosti v regionu, zejména v Jihovýchodní Asii, aby zvýšily své možnosti obrany a odradily případný útok na Tchaj-wan.¹⁰⁰ Jedním z nejdůležitějších kroků je posílení tchajwanských námořních sil v oblasti Indo-Pacifiku a Jihovýchodní Asie. To zahrnuje pravidelné cvičení a spolupráci s vojenskými spojenci v této oblasti, včetně Japonska, Jižní Koreje, Filipín a Austrálie.¹⁰¹

Kromě toho Spojené státy také používají rétoriku k obhajobě těchto opatření a k odrazení Číny od agresivního postupu proti Tchaj-wanu. Americká administrativa zdůrazňuje, že Tchaj-wan je důležitým partnerem a že USA jsou odhodlány chránit Tchaj-wan před jakýmkoliv útokem. Prezident Joe Biden a jeho tým zdůrazňují, že se jedná o

---

⁹⁸ BUREAU OF EAST ASIAN AND PACIFIC AFFAIRS. U.S. Relations With Taiwan. *U.S. Department of State* [online]. Washington DC, 2022 [cit. 2023-07-06]. Dostupné z: <https://www.state.gov/u-s-relations-with-taiwan/>

⁹⁹ YOUSSEF, Nancy A. a Gordon LUBOLD. U.S. to Expand Troop Presence in Taiwan for Training Against China Threat: The Pentagon is helping Taiwan focus on tactics and weapon systems that would make the island harder to assault. *The Wall Street Journal* [online]. [cit. 2023-07-07]. Dostupné z: <https://lurl.cz/0uJFZ>

¹⁰⁰ VERGUN, David. Indo-Pacific Exercise Offers Effective Deterrence. U.S. Department of Defense [online]. *DOD News* [cit. 2023-07-07]. Dostupné z: <https://lurl.cz/puJFS>

¹⁰¹ Tamtéž

klíčovou otázku pro americkou zahraniční politiku v Asii a že USA budou plně podporovat Tchaj-wan v případě jakékoli agresivní akce ze strany Číny.¹⁰² Biden také v březnu 2021 během prvního telefonického hovoru s čínským prezidentem Si Ťin-pchingem vyzval k dodržování lidských práv a demokratických principů v Hongkongu a na Tchaj-wanu. Během tohoto rozhovoru také podle zpráv médií Biden zdůraznil, že Spojené státy budou pečlivě sledovat situaci na Tchaj-wanu a že jsou odhodlány chránit své zájmy a spojence v regionu.¹⁰³ Joe Biden ochotu bránit Tchaj-wan vojensky opětovně potvrdil v pořadu 60 minut stanice CBS v září roku 2022. V případě čínské invaze budou americké síly bránit Tchaj-wan, což je jeho dosud nejvýraznější vyjádření k této otázce. Na otázku, zda by americké síly bránily ostrov, který si nárokuje Čína, odpověděl: „*Ano, pokud by skutečně došlo k bezprecedentnímu útoku.*“

Další symbolickou podporou ze strany USA byla návštěva Nancy Pelosi, předsedkyně Sněmovny reprezentantů Spojených států. Ta navštívila Tchaj-wan 2. srpna 2022. Jednalo se o nejvyšší návštěvu amerického úředníka na Tchaj-wanu za více než 40 let, což bylo vnímáno jako důležitý symbolický krok v posilování vztahů mezi USA a Tchaj-wanem. Během návštěvy se Pelosi setkala s tchajwanskou prezidentkou Tsai Ing-wen a dalšími tchajwanskými představiteli a diskutovala s nimi o spolupráci mezi USA a Tchaj-wanem v oblasti hospodářství, demokracie a bezpečnosti.¹⁰⁵ Ve svém proslovu opět poukázala na hlavní zájmy USA na ostrově: „*Před čtyřmi desetiletími byl přijat zákon o vztazích s Tchaj-wanem, jehož cílem bylo vybudovat pevné pouto mezi našimi zeměmi: podporovat naše společné zájmy v oblasti správy věcí veřejných, hospodářství a bezpečnosti a zároveň respektovat politiku "jedné Číny". Naše solidarita s vámi je důležitější než kdy jindy, protože bráníte Tchaj-wan a jeho svobodu.*“ Reakce Číny na tuto návštěvu byla velmi kritická. Čínské ministerstvo zahraničí označilo návštěvu jako „*narušení zásad jedné Číny,*“ a odmítlo ji jako „*závažné zasahování do čínských vnitřních záležitostí.*“ Čínská vláda také vyhlásila, že návštěva Nancy Pelosi je „*překročením*

---

¹⁰² Biden says US will defend Taiwan if China attacks. *BBC News* [online]. 2021 [cit. 2023-07-07]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-asia-59005300>

¹⁰³ DAVIDSON, Helen. Biden raises Taiwan and human rights with Xi Jinping in first phone call. *The Guardian* [online]. Taipei, 2021 [cit. 2023-07-07]. Dostupné z: <https://1url.cz/puJFv>

¹⁰⁵ BLANCHETTE, Jude, Charles EDEL a Christopher B. JOHNSTONE. Speaker Pelosi's Taiwan Visit: Implications for the Indo-Pacific. *Center for Strategic & International Studies* [online]. CSIS, 2022 [cit. 2023-07-07]. Dostupné z: <https://www.csis.org/analysis/speaker-pelosis-taiwan-visit-implications-indo-pacific>

červené linie“ a varovala Spojené státy před následky, které by to mohlo mít na bilaterální vztahy.¹⁰⁶ Odpoledne 4. srpna, tedy 2 dny po návštěvě Nancy Pelosi zahájila Čínská lidová osvobozenecá armáda největší a nejsostikovanější vojenské cvičení, jaké kdy uskutečnila. Během týdne Číňané odpálili desítky raket a provedli cvičení poblíž Tchaj-wanu se stovkou letadel, deseti torpédoborcí a podpurnými plavidly. Svou roli sehrály také ponorky a letadlové lodě. Částečným důvodem pro poslední cvičení bylo signalizovat hněv Pekingu.¹⁰⁷

5.1 Multilaterální odpor vůči Číně

Přístup Spojených států k Tchaj-wanu se opírá také o jednu z hlavních zásad zahraniční politiky prezidenta Bidena - multilateralismus, neboli „společnou práci se spojenci, s partnery v Evropě, v Indopacifiku a po celém světě“. Lze konstatovat, že udržení míru a stability v regionu jsou společným a důležitým zájmem všech podobně smýšlejících demokracií v globálním společenství. Mnoho z těchto zemí - například Německo,¹⁰⁸ Česká republika,¹⁰⁹ Litva a další - dokonce stojí o prohloubení vztahu s Tchaj-wanem, jelikož si od toho zejména slibují nové obchodní příležitosti, a to i navzdory protestům zaznívajících z ČLR.¹¹⁰

Bílý dům 3. března 2021 zveřejnil dodatek k národní bezpečnostní strategii (National Security Strategy Guidance), která uceleně shrnuje postoj Bidenovy administrativy k Číně a vyjadřuje prezidentovu strategickou vizi. Z ní vyplývá americko-centrický multilaterální přístup a potřeba „Dlouhodobě konkurovat asertivnější a autoritářšší Číně, což znamená investovat do našich lidí, naší ekonomiky a naší demokracie“. Poté, s využitím strategických a přiměřených obranných investic, aby se síly USA v zámoří příliš nevyčerpávaly a nerozšiřovaly, Washington obnoví svou důvěryhodnost, posílí vazby s demokratickými spojenci a partnery a „zajistí, že

---

¹⁰⁶ STROZEWSKI, Zoe. China Warns That Nancy Pelosi Taiwan Visit Would Be 'Red Line' for Conflict. *Newsweek* [online]. 2022 [cit. 2023-07-08]. Dostupné z: <https://1url.cz/6uJFP>

¹⁰⁷ WILLIAMS, Dan. China's huge exercises around Taiwan were a rehearsal, not a signal, says Oriana Skylar Mastro: The military expert believes Nancy Pelosi's visit was more pretext than provocation. *The Economist* [online]. 2022 [cit. 2023-07-10]. Dostupné z: <https://1url.cz/muJFm>

¹⁰⁸ Germany plans to expand ties with Taiwan despite ruling out diplomatic recognition. *Taiwan News* [online]. 2019 [cit. 2023-07-14]. Dostupné z: <https://www.taiwannews.com.tw/en/news/3834041>

¹⁰⁹ SPCR. České firmy prohloubily na Tchaj-wanu své obchodní vztahy. *Svaz průmyslu a dopravy České republiky* [online]. 2023 [cit. 2023-07-08]. Dostupné z: <https://1url.cz/vuJFn>

¹¹⁰ HALE, Erin. Lithuania Deepens Relations With Taiwan Amid China Tensions. *Voice of America* [online]. [cit. 2023-07-14]. Dostupné z: <https://1url.cz/euJFx>

mezinárodní agendu bude určovat Amerika, nikoli Čína, čímž bude odrazovat čínskou agresi“¹¹¹ Washington si uvědomuje, že Peking v mnoha globálních a regionálních oblastech usiluje o nespravedlivé ekonomické výhody, chová se agresivně a nátlakově a podkopává pravidla a hodnoty, které jsou základem otevřeného a stabilního mezinárodního systému. Bidenova administrativa pocítuje nutnost na tuto výzvu odpovědět a proto hodlá stát po boku čínských sousedů a obchodních partnerů „při obraně jejich práv na nezávislou politickou volbu bez nátlaku nebo nepatřičného zahraničního vlivu“. K tomu patří ochrana amerických firem působících v Číně, jakož i obrana demokracie, lidských práv a lidské důstojnosti v Hongkongu, Sin-ťiang a Tibetu. Pokud jde o záležitosti týkající se Tchajwanského průlivu, Bidenův Bílý dům "bude v souladu s dlouhodobými americkými závazky podporovat Tchaj-wan, přední demokracii a důležitého hospodářského a bezpečnostního partnera".¹¹² Podtext tohoto dokumentu čtenáři jasně naznačuje, že jakákoliv změna současného stavu v regionu je pro Washington nepřipustitelná. Ze sekuritizační rétoriky USA lze pozorovat snahu o získání mezinárodního obecnostva.

5.2 Příprava Tchaj-wanu na konflikt a poučení z války na Ukrajině

Válka na Ukrajině je největším ozbrojeným konfliktem v Evropě od doby 2. světové války, proto je z ní možné vyvodit řadu důležitých lekcí. Zároveň tento konflikt a události, které mu předcházely, nabízí řadu pro Tchaj-wan důležitých paralel. Ukrajina i Tchaj-wan sousedí s autoritářským režimem, který si klade teritoriální nároky na jejich území. Ruský prezident Vladimir Putin překrucuje historii a mluví o Ukrajině, jako by nebyla nezávislým státem.¹¹³ Čínský prezident Si Ťin-pching má podobný názor na Tchaj-wan, který považuje za neoddelitelnou součást Číny a vyhrazuje si právo použít sílu k zajištění sjednocení s Tchaj-wanem.

---

¹¹¹ BIDEN, Joseph R. *Interim National Security Strategic Guidance* [online]. 2021 [cit. 2023-07-10]. Dostupné z: <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2021/03/NSC-1v2.pdf>

¹¹² Tamtéž

¹¹³ SCHWIRTZ, Michael, Maria VARENIKOVA a Rick GLADSTONE. Putin Calls Ukrainian Statehood a Fiction. History Suggests Otherwise. *The New York Times* [online]. 2022 [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://1url.cz/kuQaX>

Rusko v současné době využívá vojenskou sílu k pokoření Ukrajiny a k anektování co největšího ukrajinského území do Ruské federace.¹¹⁴ Z poznámek amerického ministra obrany Lloyda J. Austina III. z mezinárodního bezpečnostního fóra v kanadském Halifaxu lze dokázat, že paralely mezi nyní probíhajícím konfliktem na Ukrajině a možným budoucím konfliktem mezi ČLR a Tchaj-wanem přichází na mysl i nejvyšším americkým představitelům. Lloyd Austin uvádí: „*Vliv ruské invaze se nyní šíří daleko, daleko za hranice Evropy. A Putinova válka zdůraznila výzvu, které čelíme v Indopacifiku, kde ČLR rovněž prosazuje něco, co je velmi vzdálené naší vizi svobodného a stabilního a otevřeného mezinárodního systému.*“¹¹⁵ Z jeho následujícího projevu lze usoudit, že jeho snahou bylo získat si nové sympatie pro otázku Tchaj-wanu ze strany kanadské veřejnosti a jejich politických představitelů: „*Vojenské aktivity ČLR v Tchajwanském průlivu jsou stále provokativnější a letadla Čínské lidové armády létají v blízkosti Tchaj-wanu v rekordním počtu téměř každý den. Zaznamenali jsme prudký nárůst počtu nebezpečných zachycení amerických a spojeneckých letadel - včetně kanadských -, která legálně operovala v mezinárodním vzdušném prostoru nad Jihočínským a Východočínským mořem.*“¹¹⁶

Poté, co Čína zavedla pravidelné letecké a námořní narušování tchajwanského vzdušného prostoru a teritoriálních vod, je hrozba, kterou tato země představuje pro Tchaj-wan, citelnější. V projevu o vojenské reformě a národní bezpečnosti z prosince 2022 prezidentka Tsai Ing-wen pochválila „*odhodlání ukrajinského lidu bránit svou vlast.*“¹¹⁷ Zdůraznila, že „*nikdo nechce válku*“, ale dodala, že „*pouze přípravou na válku se jí můžeme vyhnout a pouze tím, že budeme schopni válku vést, jí můžeme zabránit*“.¹¹⁸

Ve svém projevu k národnímu dni u příležitosti 110. výročí vzniku Čínské republiky Tsai zdůraznila, že Tchaj-wan podnikne kroky k posílení své bezpečnostní obrany, aby zajistil, že nikdo nebude moci donutit ostrov „*vydat se cestou, kterou nám vytyčila Čína*“, cestou, která „*nenabízí ani svobodný a demokratický*

---

¹¹⁴ WATERHOUSE, James. Ukraine war: Russia claims win in occupied Ukraine 'sham' referendums. *BBC News* [online]. 2022 [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-europe-63052207>

¹¹⁵ 'Why Ukraine Matters' Remarks by Secretary of Defense Lloyd J. Austin III at the Halifax International Security Forum (As Delivered). *U.S. Department of Defense* [online]. Halifax, Canada [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://1url.cz/LuQaO>

¹¹⁶ Tamtéž

¹¹⁷ President Tsai announces military force realignment plan. *Office of the President Republic of China (Taiwan)* [online]. [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://english.president.gov.tw/NEWS/6417>

¹¹⁸ Tamtéž

*způsob života pro Tchaj-wan, ani suverenitu pro našich 23 milionů obyvatel“.*¹¹⁹

Z těchto projevů lze jasně pozorovat snahu tchajwanské prezidentky identifikovat se s kolektivem západních demokratických zemí, jenž podporují nezávislost Ukrajiny. Ukrajina ovšem tuto podporu nezískala zadarmo. Data institutů jako jsou CSIS¹²⁰ a Kielský institut konstatují, že největší podpory se Ukrajině dostalo teprve poté, co se jí podařilo odrazit prvotní ruský útok.¹²¹ Tedy na konci dubna roku 2022, v době, kdy bylo Rusko donuceno se stáhnout z Kyjevské oblasti¹²² začaly zbrojní dodávky ze západu obsahovat položky, jako jsou velkorážní děla¹²³ a raketové systémy typu MARS a HIMARS.¹²⁴ Nutnost dokázat svým spojencům svou vlastní schopnost a odhodlanost bránit se, je jedna z hlavních lekcí, kterou Tchaj-wan převzal z války na Ukrajině. Možná právě proto se tchajwanská vláda dohodla na prodloužení povinné vojenské služby ze čtyř na dvanáct měsíců.¹²⁵

Zároveň v létě roku 2022 dosáhly Tchaj-pej a Washington shody ohledně strategie budování tchajwanské armády, která byla popsána jako „*asymetrická válka*“.¹²⁶ Hlavním bodem tohoto válčení je tzv. „*Strategie dikobrazi obrany (Z anglického originálu: Porcupine Defense Strategy)*.“ Tento druh obrany znamená ztížení útoku nepřítele pomocí asymetrického vojenského plánu. Namísto nákupu drahé tradiční techniky, jako jsou tanky, válečné lodě a námořní plavidla, které se obtížně skrývají a snadno zasáhnou bojovou hlavicí, by se velení zaměřilo na flexibilní a snadno přenositelné zbraně, jako jsou přenosné raketové systémy Javelin a Stinger, o nichž je známo, že byly ve válce na

---

¹¹⁹ CHEN, Dean P. *US-China-Taiwan in the Age of Trump and Biden: Towards a Nationalist Strategy*. New York: Routledge, 2022. ISBN 9781032261225. (str. 119)

¹²⁰ CANCIAN, Mark F. Aid to Ukraine Explained in Six Charts. *Center for Strategic & International Studies* [online]. 2022 [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://1url.cz/WuQab>

¹²¹ Ukraine Support Tracker Team. Ukraine Support Tracker: A Database of Military, Financial and Humanitarian Aid to Ukraine. *Kiel Institute* [online]. 2023 [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://www.ifw-kiel.de/>

¹²² GARAMONE, Jim. Russians Retreating From Around Kyiv, Refitting in Belarus. *DOD News* [online]. 2022 [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://1url.cz/puQa9>

¹²³ LOPEZ, C. Todd. More Howitzers, Artillery Rounds, UAVs Headed to Ukraine. *DOD News* [online]. 2022 [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://1url.cz/guQaP>

¹²⁴ LOPEZ, C. Todd. U.S.-Provided HIMARS Effective in Ukraine. *DOD News* [online]. 2022 [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://1url.cz/guQaP>

¹²⁵ WANG, Fan. Taiwan extends mandatory military service to one year. *BBC News* [online]. [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-asia-64100577>

¹²⁶ SHOAI, Alia. Taiwan's 'porcupine strategy' to fight a potential Chinese invasion is learning lessons from Ukraine, report says. *Business Insider* [online]. <https://www.businessinsider.com/> [cit. 2023-07-10]. Dostupné z: <https://1url.cz/IuJaL>

Ukrajíně přínosné. Zjednodušeně řečeno, plán spočívá ve vytvoření mimořádně bezpečného obranného systému a ve velkých investicích do protiletadlových, protitankových a protilodních zbraní a munice, takže náklady útočnicka na ozbrojené útoky rostou po tunách. V podstatě se jedná o taktiku, která zvyšuje náklady na invazi natolik, že si útočník musí invazi rozmyslet a přehodnotit, než se do ní pustí.¹²⁷

Avšak nejnovější obranné akvizice Tchaj-wanu vyvolaly zejména mezi americkými analytiky otázky, zda je Strategie dikobrazí obrany skutečně prioritou. Tchaj-wan nakoupil systémy pobřežní obrany, námořní miny, Stingery¹²⁸ a rychlé válečné fregaty, čímž částečně naplňuje popisovanou strategii. Hojně však vynakládá prostředky na stavbu vlastních ponorek a zdokonalování stíhaček, tanků a vrtulníků, které podle oponentů budou v reálném konfliktu méně užitečné.¹²⁹ Z tohoto chování lze uvozovat, že Tchaj-wan touží po vybudování plnohodnotné a akceschopné armády, která chce disponovat celou škálou vojenských schopností. Tj. pravý opak armády, kterou disponovala Ukrajina na počátku konfliktu s Ruskem v roce 2014.¹³⁰

Rok 2022 byl pro Tchaj-wan pozitivní i po stránce budoucího zbrojení, a to díky představení návrhu zákona o tchajwanské politice (The Taiwan Policy Act of 2022),. Pokud zákon bude schválen, bude se vši pravděpodobností mít velký dopad v oblasti diplomacie a prodeje zbraní. S jeho přijetím získá Tchaj.wan zásadní pomocnou ruku proti potenciálním hrozbám ze strany Pekingu, což se dá považovat za milník.¹³¹ Iniciativa na podporu bezpečnosti Tchaj-wanu v návrhu zákona navrhuje poskytnout během čtyř let přibližně 4,5 miliardy amerických dolarů na urychlení modernizace tchajwanské armády. K tomu byly v pátém roce přidány další 2 miliardy amerických dolarů na vojenské půjčky.

---

¹²⁷ O'HANLON, Michael E. An asymmetric defense of Taiwan. Brookings [online]. *The Brookings Institution* [cit. 2023-07-10]. Dostupné z: <https://www.brookings.edu/articles/an-asymmetric-defense-of-taiwan/>

¹²⁸ SABALLA, Joe. Taiwan Takes Delivery of Stinger Air Defense Missiles From US. *The Defense Post* [online]. 2023 [cit. 2023-07-09]. Dostupné z: <https://www.thedefensepost.com/2023/05/30/taiwan-stinger-missiles-us/>

¹²⁹ SAITO, Mari, Lee YIMOU, Ju-min PARK, Tim KELLY, Andrew MACASKILL, Sarah WU a David LAGUE. T-DAY: The Battle for Taiwan. *Reuters Investigates* [online]. 2021 [cit. 2023-07-10]. Dostupné z: <https://lurl.cz/5uJat>

¹³⁰ BONENBERGER, Adrian. Ukraine's Military Pulled Itself Out of the Ruins of 2014: U.S. training helps but isn't the main reason for the transformation. *Foreign Policy* [online]. 2022 [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://lurl.cz/zuQaY>

¹³¹ CHONG-HAN WU, Charles. East Asia Program Taiwan and Cross-strait Relations Project The Taiwan Policy Act and the Future of U.S.-Taiwan Relations. *Stimson Center* [online]. 2022 [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://lurl.cz/JuQan>

Ty jsou zejména určené posílení dodávek munice a jejich uskladnění. Problém s nedostatkem munice a kapacit pro jejich výrobu je silně rezonujícím problémem ve válce na Ukrajině, který se americká armáda snaží usilovně vyřešit.¹³² Tato půjčka zřejmě reflektuje zkušenost získanou v Evropě a snaží se předejít podobným problémům na Tchaj-wanu. Úsilí americké vojenské podpory pozitivně pomůže Tchaj-wanu zlepšit jeho odolnost vůči asymetrickému vedení války.¹³³ Přesto zejména z řad současné republikánské opozice zní kritika, která zpochybňuje dostatečnost této pomoci. Slovy republikánského senátora z Aljašky Dana Sullivana: „*Bidenova administrativa se bohužel nepostavila za přidělování prostředků tak, jak bylo třeba. Nejkritičtější prvky balíčku zůstávají nefinancovány. Jakkoli se zdá, že jsme s ohledem na bezpečnost Tchaj-wanu na stejné vlně, Kongres i administrativa, administrativa podle mého názoru stále nezískává v Kongresu podporu a informace, které potřebujeme k uspokojení vojenských a obranných potřeb Tchaj-wanu.*“¹³⁴

Zákon o tchajwanské politice z roku 2022 nicméně není posledním druhem pomoci, které se Tchaj-wanu od USA dostává. Zprávy z počátku roku 2023 uvádějí, že se Spojené státy rozhodly na Tchaj-wan vyslat misi armádních instruktorů. Odhaduje se, že Spojené státy vyslaly na Tchaj-wan sto až dvě stě vojáků, aby pomohly vycvičit ostrovní armádu, což je největší nasazení amerických sil za poslední desetiletí, kdy se Washington snaží odradit Čínu od případného útoku. Dodateční příslušníci služeb představují výrazné navýšení oproti zhruba 30 americkým jednotkám, které byly na Tchaj-wanu umístěny v roce 2022. Cílem výcvikového programu, který Pentagon z velké části drží v tajemství, je se vši pravděpodobností poskytnout Tchaj-peji schopnosti, které potřebuje k obraně proti Pekingu.¹³⁵

Oproti Ukrajině má Tchaj-wan ovšem jednu zásadní výhodu, a to je jeho význam

---

¹³² BERTRAND, Natasha, Oren LIEBERMANN a Jennife HANSLER. US and NATO grapple with critical ammo shortage for Ukraine. *CNN Politics* [online]. 2023 [cit. 2023-07-28]. Dostupné z: <https://1url.cz/0uQa6>

¹³³ CHONG-HAN WU, Charles. East Asia Program Taiwan and Cross-strait Relations Project The Taiwan Policy Act and the Future of U.S.-Taiwan Relations. *Stimson Center* [online]. 2022 [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://1url.cz/JuQan>

¹³⁴ HAMMOND-CHAMBERS, Rupert. Special Commentary: The Taiwan Policy Act Flames Out. *US Taiwan Business Council* [online]. Arlington, Virginia: US-Taiwan Business Council, 2023 [cit. 2023-07-28]. Dostupné z: <https://1url.cz/muQa8>

¹³⁵ YOUSSEF, Nancy A. a Gordon LUBOLD. U.S. to Expand Troop Presence in Taiwan for Training Against China Threat. *The Wall Street Journal* [online]. 2023 [cit. 2023-07-09]. Dostupné z: <https://1url.cz/0uJFZ>

pro svět a zejména Spojené státy americké. Tchaj-wan je devátým největším obchodním partnerem USA, řadí se tak před Indii a Francii. Ukrajina je na 67. místě.¹³⁶ Tchaj-wan slouží jako silný příklad prosperující liberální demokracie. Ukrajina se v indexu vnímání korupce organizace Transparency International umístila na 122. místě ze 180 zemí. Žádná z těchto skutečností nevyzývá ani neospravedlňuje ruské pokusy o změnu státních hranic za použití síly. Pouze zdůrazňují kontrast mezi Tchaj-wanem a Ukrajinou.¹³⁷ Tchaj-wanu samotnému připisuje důležitost i samotní nejvyšší američtí představitelé, což se prokázalo ve výše uvedeném pořadu *60 minutes* stanice CBS, kde na otázku, zda by na rozdíl od Ukrajiny americké síly - američtí muži a ženy - bránily Tchaj-wan v případě čínské invaze, odpověděl prezident Biden: „*Ano.*“¹³⁸

Vzhledem k bezprostředním hrozbám ze strany Pekingů je logické, že Tchaj-pej očekává od Washingtonu větší bezpečnostní podporu. Avšak ani nákladné zbrojení, ani čistě multilaterální vystupování proti Pekingů by současné bezpečnostní situaci Tchaj-wanu nemuselo prospět. Vzhledem k tomu, že čínsko-americké vztahy se mohou přiblížit spornější a konfliktnější situaci, bude možná Tchaj-wan muset zvážit možnosti zahraniční politiky, která se bude více vyhýbat riziku. Vzhledem k tomu, že americko-čínské vztahy charakterizuje hlubší rivalita, může pro Tchaj-wan být stále naléhavější nerozrůčovat oheň a minimalizovat riziko zostření bezpečnostního dilematu napříč úžinou. Politické elity a rozhodovací orgány na Tchaj-wanu mohou stále vážně uvažovat o tom, jak tomuto ostrovu pomoci vyhnout se bezprecedentní a konfliktní čínsko-americké konfrontaci. A to buď tím, že se pojistí financováním schopné a relativně velké armády, nebo tím, že aspoň částečně ustoupí čínskému tlaku. Prozatímní vláda progresivní strany prezidentky Tsai Ing-wen se ubírá cestou první možnosti.

---

¹³⁶ HASS, Ryan. Learning the right lessons from Ukraine for Taiwan. *Brookings* [online]. 2022 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://1url.cz/UuQax>

¹³⁷ Tamtéž

¹³⁸ NI, Vincent. Joe Biden again says US forces would defend Taiwan from Chinese attack. *The Guardian* [online]. 2022 [cit. 2023-07-07]. Dostupné z: <https://1url.cz/XuJF9>

6. Závěr

Otázka sekuritizace Tchaj-wanu je ideálním případem pro aplikaci teorie sekuritizace vyvinutou Kodaňskou školou, protože tato otázka souvisí s procesem, který je klíčový pro analýzu bezpečnostní politiky. Kodaňská škola se zaměřuje na studium toho, jak se určité problémy stávají bezpečnostními hrozbami a jak jsou tyto hrozby prezentovány a interpretovány v politickém prostoru. V případě Tchaj-wanu lze pozorovat, jak byl tento ostrovní stát postupně v průběhu 20. a 21. století sekuritizován a jak se tato sekuritizace projevuje v politických diskurzích a rozhodování předních amerických představitelů. USA sehrávají klíčovou roli v procesu sekuritizace Tchaj-wanu, když ČLR prezentují jako bezpečnostní hrozbu. USA tuto otázku řeší v rámci svého globálního zájmu o udržení bezpečnosti a stability v Asii. Zároveň vzhledem ke své silné bezpečnostní spolupráci s Tchaj-wanem a významu této země jako klíčového spojence v Asii, mají USA vysoký zájem na tom, aby se napříč Tchajwanskou úžinou byl zachován status quo a aby bezpečnostní zájmy tohoto ostrova byly respektovány. Silná rétorika, které jsme byli svědky ze strany hlavních představitelů USA v této situaci může pomoci posílit pozici Spojených států v regionu a podpořit Tchaj-wan v jeho snaze o ochranu své bezpečnosti. Bidenova rétorika může vyslat jasný signál o tom, že USA jsou pevně odhodlány chránit Tchaj-wan a že jsou připraveny použít veškeré prostředky, aby zajistily jeho bezpečnost. Tchaj-wan se dle mého názoru totiž postupně stává symbolem a středobodem největšího mocenského boje tohoto století. Pokud se Spojeným státům podaří odradit ČLR od možného útoku na Tchaj-wan, potvrdí tak světu svou roli jako jediné globální supervelmoci. Pokud ovšem v tomto ohledu USA selžou, a Číně se podaří získat kontrolu nad Tchaj-wanem, může se jednat o bod obratu v současné mocenské rovnováze. Vznikl by pro svět klíčově důležitý region, jehož mocenským centrem se stala Čínská lidová republika, a kde jsou mezinárodní práva nastolena po druhé světové válce postupně redefinována.

Bakalářská práce se zabývá sekuritizací Tchaj-wanu, přičemž se věnuje i analýze posilování bezpečnosti Tchaj-wanu ze strany USA. Text se zaměřuje jak na odstrašující rétoriku, tak i na praktické kroky, které vedou k sekuritizaci tohoto ostrova a jeho způsobu života. První část práce se zabývá teoretickým rámcem teorie sekuritizace, respektive její rozšířenou verzí navrženou výzkumníky z tzv. Kodaňské školy. Hlavní tezí této práce bylo zodpovězení následující výzkumné otázky: Dochází k intenzivnější sekuritizaci Tchajwanské otázky ve vztahu k rostoucí dominanci ČLR?

Pro USA se Tchaj-wan stal důležitým bezpečnostním partnerem a strategickým spojencem v oblasti Asie. Spojené státy dlouhodobě podporují Tchaj-wan a tchajwanskou demokracii v boji proti tlaku ze strany neustále posilující Číny. Tento tlak může být interpretován jako bezpečnostní hrozba, což vede k sekuritizaci této otázky. USA tedy využívají sekuritizace k prezentaci potenciálního konfliktu s Čínou jako bezpečnostní otázky a hledají podporu od ostatních států v regionu i na mezinárodní úrovni. To umožňuje USA legitimizovat své zapojení v této oblasti, posilovat vojenskou sílu Tchaj-wanu a uplatňovat své zájmy vůči Číně. Riziko z potenciální nečinnosti ze strany USA a dalších demokratických států v regionu i ve světě by mohla být Čínou interpretována jako slabost, která vyklízí prostor pro jednodušší ovládnutí Tchaj-wanu. Čína se již dlouhodobě snaží o návrat Tchaj-wanu pod svou kontrolu, a to jak diplomatickými, tak i vojenskými prostředky. Ignorování této hrozby by tedy pravděpodobně vedlo k eskalaci napětí v oblasti a k možnému vojenskému konfliktu mezi Tchaj-wanem a Čínou.

Druhá část práce, která dodává historický podklad ke zkoumané otázce jasně poukazuje, že sekuritizace tchajwanské otázky byla v minulosti pro USA jednodušší. ČLR v průběhu studené války a až do začátku druhého desetiletí nového tisíciletí nedisponovala dostatečnými konvenčními prostředky, aby pro ostrov představovala existencionální hrozbu. Čína na přelomu tisíciletí se zároveň nacházela uprostřed své proměny v globální ekonomickou velmoc, kdy pro svůj růst potřebovala dobré vztahy s bohatou a demokratickou částí světa, jež sympatizuje s Tchaj-wanem. To se s příchodem Si Ťin-pchinga k moci změnilo. Modernizace čínské armády byla akcelerována a diplomacie ČLR se stala agresivnější. Silně nepřátelská rétorika adresována na otázku tchajwanské nezávislosti se stala pravidelným obsahem projevů od nejvyšších čínských představitelů, což přirozeně vyvolalo odpor a obavy z možného konfliktu v tchajwanské společnosti. Reakcí tchajwanské vlády bylo hledání opětovného sblížení se Spojenými státy, které vyústilo v bližší politickou i vojenskou podporu.

Empirická část práce se soustředí na analýzu rétoriky od předních amerických představitelů upozorňujících na otázku Tchaj-wanu. Ovšem zároveň poukazuje na praktické kroky a legislativní snahy USA jak případnou čínskou agresí odradit. Spojené státy tvrdí, že nezměnily svou dlouhodobou politiku, která vyzývá Číňany na obou stranách Tchajwanské úžiny k mírovému řešení sporů, a že Spojené státy nepodporují nezávislost Tchaj-wanu a jsou proti jednostranným změnám statusu quo na obou stranách Tchajwanské úžiny. Avšak počínaje Trumpovou administrativou Spojené státy začaly

zvyšovat úroveň kontaktů americké vlády s představiteli Tchaj-wanu. Bilaterální vztah mezi USA a Tchaj-wanem se stal ještě aktivnějším nástupem administrativy Josepha R. Bidena. Pod vedením prezidenta Bidena navštívila Tchaj-wan předsedkyně sněmovny reprezentantů Nancy Pelosiová. V tomto kontextu chápal Peking návštěvu Pelosiové jako novou eskalaci americké podpory Tchaj-wanu, a to vzhledem k vysokému postavení předsedkyně Pelosiové jako druhé v pořadí v nástupnictví na prezidentský úřad a vzhledem k tomu, že je stejně jako prezident Biden členkou Demokratické strany. Jedna z podkapitol této části se věnuje paralelám mezi v současnosti probíhající válkou na Ukrajině a možným konfliktem mezi Čínou a Tchaj-wanem. Lze se domnívat, že je to právě válka na Ukrajině, která přiměla americké představitelé (zejména prezidenta Bidena) k ostřejší rétorice vůči Číně. Zároveň se v současnosti ze strany USA připravuje legislativa, která v případě jejího schválení rozšíří prostředky poskytnuté ze strany USA Tchaj-wanu na zajištění své obrany. Lze tak konstatovat, že v současnosti k intenzivnější sekuritizaci Tchajwanské otázky ve vztahu k rostoucí dominanci ČLR jednoznačně dochází.

Summary

The purpose of this bachelor thesis is to examine the securitization process of Taiwan by the United States. The research revolves around the following question: is there an intensified securitization of the Taiwan issue in relation to the growing dominance of the PRC?

The thesis is divided into theoretical and analytical parts. The theoretical part interprets securitization theory according to the Copenhagen School, drawing in particular on the book „Security: a new framework for analysis“. The analytical part of the thesis in turn describes the historical development of Taiwan-US and Taiwan-China bilateral relations. It also examines US support for Taiwan, focusing in particular on the symbolic gestures and strong rhetoric that can be heard from the most senior US officials. However, the thesis does not neglect the practical steps in the form of Taiwan's arms buildup and U.S. assistance with the training of Taiwan's armed forces.

The paper concludes by finding that the Taiwan issue is an excellent case study for implementing securitization theory, as China meets many of the parameters of an existential threat to Taiwan's security, democracy, and way of life. The United States and Taiwan's current Progressive Party government, on the other hand, fit perfectly into the role of a securitization actor by sounding the alarm in order to gain exceptional political power to deal with this threat.

Použitá literatura

Literární zdroje:

- WALTHER, Horst a Jamal QAISER. *The Battle for Taiwan*. Muehlhohle, Weisbaden, Germany: Diplomatic Council e.V., 2022. ISBN 3986740503.
- MCKINNEY, Jared M. a Peter HARRIS. *Broken Nest: Deterring China from Invading Taiwan*. US Army War College Quarterly. US Army War College Quarterly, 2021, 51(4), 15.
- CHEN, Dean P. *US-China-Taiwan in the Age of Trump and Biden: Towards a Nationalist Strategy*. New York: Routledge, 2022. ISBN 9781032261225.
- EASTON, Ian. *The Chinese Invasion Threat*. Connecticut, USA: Eastbridge Books, 2019. ISBN 9781788691765.
- BUZAN, Barry, Ole WAEVER a Jaap DE WILDE. *Bezpečnost: Nový rámec pro analýzu*. Brno: Centrum strategických studií, o.s., 2005. ISBN 80-903333-6-2.
- VOLEK, Jaromír. *Konstrukce morální paniky a sociální exkluze*. Sociální studia. Fakulta sociálních studií MU Brno, 2000, roč. 2000, č. 5, s. 97-113, 16 s. ISSN 1212-365X.
- BAKEŠOVÁ, Ivana, Rudolf FÜRS a Zdenka HEŘMANOVÁ. *Dějiny Taiwanu*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2004. ISBN 80-7106-708-3.
- Chapter 15: Chinese Military Modernization and The Taiwan Strait Military Balance*. In: CORDESMAN, Anthony H. a Joseph KENDALL. *Chinese Strategy and Military Modernization in 2016: A Comparative Analysis*. Center for Strategic and International Studies (CSIS), 2016, s. 501-554.
- XIAOBING, Li. *The History of Taiwan*. The Greenwood Histories of the Modern Nations Series. Santa Barbara, Kalifornie, USA: ABC-CLIO, 2019. ISBN 9781440861253.
- MARTIN CROCKER, Harry. *Chinese inter Chinese intervention in the Korean War*. Louisiana, USA, 2002. Master Program thesis. Louisiana State University.
- SURI, Jeremi. *Chapter Four: A Strategy of Limits*. In: SURİ, Jeremi. *Henry Kissinger and the American Century*. Cumberland: Harvard University Press, 2009, s. 138-196. ISBN 0-674-28195-0.
- ZHONGQI, Pan. US Taiwan Policy of Strategic Ambiguity: A dilemma of deterrence. *Japanese Journal of Political Science*. 2010, , 1-18.
- SCHUBER, Gunter. *The increasing irrelevance of industrial policy in Taiwan, 2016–2020*. In: SCHUBER, Gunter a Chun-Yi LEE. *Taiwan During the First Administration of Tsai Ing-Wen: Navigating in Stormy Waters*. New York, USA: Taylor & Francis Group, 2021, s. 128-141. ISBN 9781032072807.
- WELLER, Robert Paul. *Alternate Civilities: Democracy And Culture In China And Taiwan*. New York, USA: Routledge Taylor and Francis Group, 2001. ISBN 9780813339313.
- GARCIA, Zenel. *China's Military Modernization, Japan's Normalization and the South China Sea Territorial Disputes* [online]. Switzerland: Springer International Publishing, 2019, 45-59 [cit. 2023-07-14]. ISBN 3030128261.

Elektronické zdroje:

- COUNCIL ON FOREIGN RELATIONS. U.S.-China Relations: 1949-2023. *Council on Foreign Relations* [online]. New York: CFR [cit. 2023-07-01]. Dostupné z: <https://www.cfr.org/timeline/us-china-relations>
- LENDON, Brad a Ivan WATSON. China has the power to take Taiwan, but it would cost an extremely bloody price. *CNN* [online]. 2022 [cit. 2023-07-01]. Dostupné z: <https://1url.cz/uuJBx>
- Diplomatic Council: The Global Think Tank [online]. Wiesbaden, Germany: *Diplomatic Council* [cit. 2023-07-14]. Dostupné z: <https://www.diplomatic-council.org/>
- MAREŠ, Miroslav. *Bezpečnost*. ZEMAN, Petr et al. *Česká bezpečnostní terminologie: Výklad základních pojmů* [online]. Brno: Vojenská akademie v Brně, 2002, s. 13 [cit. 2023-04-20]. Dostupné z:

<http://www.defenceandstrategy.eu/filemanager/files/file.php?file=16048>.

BALDOR, Lolita C. How the US is boosting military alliances to counter China. *AP News* [online]. 2022, February 2, 2023 [cit. 2023-07-02]. Dostupné z: <https://1url.cz/uuJp7>

ECONOMIST DATA TEAM. All change in Taiwanese politics: Taiwan elects its first female president: Tsai Ing-Wen. *The Economist* [online]. 2016, Jan 18th 2016 [cit. 2023-07-02]. Dostupné z: <https://1url.cz/vuJGL>

LIFF, Adam P. Has Japan's policy toward the Taiwan Strait changed?. *The Brookings Institution* [online]. 2021 [cit. 2023-07-14]. Dostupné z: <https://1url.cz/IuJGt>

VKL. Tchaj-wan má strach z čínské invaze. Mohla by z něj ale být druhá Ukrajina, míní Procházková. *ČT24* [online]. 2022 [cit. 2023-07-02]. Dostupné z: <https://1url.cz/KuJGB>

ROTH, Kenneth. World Report 2022: China: Events of 2021. *Human Rights Watch* [online]. 2022 [cit. 2023-07-02]. Dostupné z: <https://www.hrw.org/world-report/2022/country-chapters/china-and-tibet>

WHITING, Allen S. China's Use of Force, 1950-96, and Taiwan. *International Security* [online]. 2001, 26(2), 103–131 [cit. 2023-07-03]. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/3092124>

CHAO, Linda a Ramon H. MYERS. How Elections Promoted Democracy in Taiwan under Martial Law. *The China Quarterly* [online]. 2000, (162), 387–409 [cit. 2023-07-14]. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/656014>

FANTOVÁ, Simona. Tchaj-wan ČLR nikdy nepatřil. Sinopsis: *Čína v kontextu a souvislostech* [online]. 2022 [cit. 2023-07-03]. Dostupné z: <https://sinopsis.cz/tchaj-wan-clr-nykdy-nepatril/>

American Institute in Taiwan [online]. [cit. 2023-07-04]. Dostupné z: <https://www.ait.org.tw/>

American Institute in Taiwan. National Museum of American Diplomacy [online]. Washington DC: *National Museum of American Diplomacy* [cit. 2023-07-14]. Dostupné z: <https://1url.cz/QuJIF>

VEST, Charlie, Agatha KRATZ a Reva GOUJON. The Global Economic Disruptions from a Taiwan Conflict. *Rhodium Group* [online]. 2022 [cit. 2023-07-04]. Dostupné z: <https://rhg.com/research/taiwan-economic-disruptions/>

Global 500. Fortune [online]. [cit. 2023-07-05]. Dostupné z: <https://fortune.com/ranking/global500/2020/>

TING-FANG, Cheng. How a small Taiwanese city transformed the global chip industry. *Nikkei Asia* [online]. 2020 [cit. 2023-07-05]. Dostupné z: <https://1url.cz/8uJld>

REIFF, Nathan. 10 Biggest Semiconductor Companies. *Investopedia* [online]. 2023 [cit. 2023-07-05]. Dostupné z: <https://1url.cz/luJlk>

CFR. China's Approach to Global Governance. *Council on Foreign Relations* [online]. [cit. 2023-07-14]. Dostupné z: <https://www.cfr.org/>

MAIZLAND, Lindsay. China's Modernizing Military. *Council on Foreign Relations* [online]. 2020 [cit. 2023-07-05]. Dostupné z: <https://www.cfr.org/background/chinas-modernizing-military>

WUTHNOW, Joel. China's military modernisation. East Asia Forum: *Economics, Politics and Public Policy in East Asia and the Pacific* [online]. 2020 [cit. 2023-07-05]. Dostupné z: <https://www.eastasiaforum.org/2020/12/16/chinas-military-modernisation/>

GARAMONE, Jim. China Military Power Report Examines Changes in Beijing's Strategy. *U.S. Department of Defense* [online]. U.S. Department of Defense: DOD News, 2022 [cit. 2023-07-05]. Dostupné z: <https://1url.cz/QuJIX>

CSIS. How is China Modernizing its Navy?. *Center for Strategic & International Studies* [online]. Washington DC: CSIS [cit. 2023-07-05]. Dostupné z: <https://www.csis.org/analysis/how-china-modernizing-its-navy-0>

What Aircraft Carriers Reveal About the Military Tech Race | WSJ U.S. vs. China. *WSJ Video* [online]. New York, USA, 2022 [cit. 2023-07-14]. Dostupné z: <https://1url.cz/huJlc>

MCBRIDE, James, Noah BERMAN a Andrew CHATZKY. China's Massive Belt and Road Initiative. *Council on Foreign Relations* [online]. 2023 [cit. 2023-07-14]. Dostupné z: <https://1url.cz/5uJIY>

BUCKLEY, Chris a Chris HORTON. Xi Jinping Warns Taiwan That Unification Is the Goal and Force Is an Option. *The New York Times* [online]. 2019 [cit. 2023-07-06]. Dostupné z: <https://1url.cz/XuJFG>

WEN, Philip a Ben BLANCHARD. Xi warns Taiwan will face 'punishment of history' for separatism. *Reuters* [online]. [cit. 2023-07-06]. Dostupné z: <https://1url.cz/puJFR>

KWAN, Rhoda. Will you power independent journalism in 2023?. *The Guardian* [online]. 2023 [cit. 2023-07-16]. Dostupné z: <https://1url.cz/ZuJFa>

LAWRENCE, Susan V. President Reagan's Six Assurances to Taiwan. *Congressional Research Service* [online]. 2023 [cit. 2023-07-07]. Dostupné z: <https://sgp.fas.org/crs/row/IF11665.pdf>

BUREAU OF EAST ASIAN AND PACIFIC AFFAIRS. U.S. Relations With Taiwan. *U.S. Department of State* [online]. Washington DC, 2022 [cit. 2023-07-06]. Dostupné z: <https://www.state.gov/u-s-relations-with-taiwan/>

YOUSSEF, Nancy A. a Gordon LUBOLD. U.S. to Expand Troop Presence in Taiwan for Training Against China Threat: The Pentagon is helping Taiwan focus on tactics and weapon systems that would make the island harder to assault. *The Wall Street Journal* [online]. [cit. 2023-07-07]. Dostupné z: <https://1url.cz/0uJFZ>

VERGUN, David. Indo-Pacific Exercise Offers Effective Deterrence. *U.S. Department of Defense* [online]. DOD News [cit. 2023-07-07]. Dostupné z: <https://1url.cz/puJFS>

Biden says US will defend Taiwan if China attacks. *BBC News* [online]. 2021 [cit. 2023-07-07]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-asia-59005300>

DAVIDSON, Helen. Biden raises Taiwan and human rights with Xi Jinping in first phone call. *The Guardian* [online]. Taipei, 2021 [cit. 2023-07-07]. Dostupné z: <https://1url.cz/puJFv>

NI, Vincent. Joe Biden again says US forces would defend Taiwan from Chinese attack. *The Guardian* [online]. 2022 [cit. 2023-07-07]. Dostupné z: <https://1url.cz/XuJF9>

BLANCHETTE, Jude, Charles EDEL a Christopher B. JOHNSTONE. Speaker Pelosi's Taiwan Visit: Implications for the Indo-Pacific. *Center for Strategic & International Studies* [online]. CSIS, 2022 [cit. 2023-07-07]. Dostupné z: <https://www.csis.org/analysis/speaker-pelosis-taiwan-visit-implications-indo-pacific>

STROZEWSKI, Zoe. China Warns That Nancy Pelosi Taiwan Visit Would Be 'Red Line' for Conflict. *Newsweek* [online]. 2022 [cit. 2023-07-08]. Dostupné z: <https://1url.cz/6uJFP>

WILLIAMS, Dan. China's huge exercises around Taiwan were a rehearsal, not a signal, says Oriana Skylar Mastro: The military expert believes Nancy Pelosi's visit was more pretext than provocation. *The Economist* [online]. 2022 [cit. 2023-07-10]. Dostupné z: <https://1url.cz/muJFm>

Germany plans to expand ties with Taiwan despite ruling out diplomatic recognition. *Taiwan News* [online]. 2019 [cit. 2023-07-14]. Dostupné z: <https://www.taiwannews.com.tw/en/news/3834041>

SPCR. České firmy prohloubily na Tchaj-wanu své obchodní vztahy. *Svaz průmyslu a dopravy České republiky* [online]. 2023 [cit. 2023-07-08]. Dostupné z: <https://1url.cz/vuJFn>

HALE, Erin. Lithuania Deepens Relations With Taiwan Amid China Tensions. *Voice of America* [online]. [cit. 2023-07-14]. Dostupné z: <https://1url.cz/euJFx>

BIDEN, Joseph R. Interim National Security Strategic Guidance [online]. 2021 [cit. 2023-07-10]. Dostupné z: <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2021/03/NSC-1v2.pdf>

TSAI, Ing-wen. Taiwan and the Fight for Democracy: A Force for Good in the Changing International Order. *Foreign Affairs* [online]. 2021 [cit. 2023-07-10]. Dostupné z: <https://1url.cz/QuJR7>

SHOAIB, Alia. Taiwan's 'porcupine strategy' to fight a potential Chinese invasion is learning lessons from Ukraine, report says. *Business Insider* [online]. <https://www.businessinsider.com/> [cit. 2023-07-10]. Dostupné z: <https://1url.cz/IuJaL>

O'HANLON, Michael E. An asymmetric defense of Taiwan. *Brookings* [online]. The Brookings Institution [cit. 2023-07-10]. Dostupné z: <https://www.brookings.edu/articles/an-asymmetric-defense-of-taiwan/>

SABALLA, Joe. Taiwan Takes Delivery of Stinger Air Defense Missiles From US. *The Defense Post* [online]. 2023 [cit. 2023-07-09]. Dostupné z: <https://www.thedefensepost.com/2023/05/30/taiwan-stinger-missiles-us/>

SAITO, Mari, Lee YIMOU, Ju-min PARK, Tim KELLY, Andrew MACASKILL, Sarah WU a David LAGUE. T-DAY: The Battle for Taiwan. *Reuters Investigates* [online]. 2021 [cit. 2023-07-10]. Dostupné z: <https://1url.cz/5uJat>

YOUSSEF, Nancy A. a Gordon LUBOLD. U.S. to Expand Troop Presence in Taiwan for Training Against China Threat. *The Wall Street Journal* [online]. 2023 [cit. 2023-07-09]. Dostupné z: <https://1url.cz/0uJFZ>

ECONOMIST DATA TEAM. All change in Taiwanese politics. *The Economist* [online]. 2016 [cit. 2023-07-10]. Dostupné z: <https://1url.cz/vuJGL>

LIFF, Adam P. Has Japan's policy toward the Taiwan Strait changed?. *Brookings* [online]. 2021 [cit. 2023-07-09]. Dostupné z: <https://1url.cz/IuJGt>

HILLIAR, Andrew Hilliar, Elena VOLOCHINE a Abdelkader DERMAS. Seriously damaged': Ukraine war taking heavy toll on animals and nature. *France 24* [online]. 2023 [cit. 2023-07-10]. Dostupné z: <https://1url.cz/quJa1>

DEN, Chao a Chun Han WONG. Biden Sends Important Foreign-Policy Signal With Taiwan Inauguration Invite. *The Wall Street Journal* [online]. 2021 [cit. 2023-07-10]. Dostupné z: <https://1url.cz/buJaJ>

BIJIAN, Zheng. China's "Peaceful Rise" to Great-Power Status. *Foreign Affairs* [online]. 2005, , 18-24 [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/20031702>

FP Explainers. Explained: What happened when a US House Speaker visited Taiwan in 1997? *First Post* [online]. [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://1url.cz/QuQad>

China v America: how Xi Jinping plans to narrow the military gap. *The Economist* [online]. 2023 [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://1url.cz/0uQa4>

MARCOS, Cristina. House approves sale of missile frigates to Taiwan. *The Hill* [online]. 2014 [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://1url.cz/0uQah>

HORTON, Chris. U.S. Unveils an Office in Taiwan, but Sends No Top Officials. *The New York Times* [online]. 2018 [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://1url.cz/quQaC>

BROWNE, Ryan. US approves major arms sale to Taiwan amid trade tensions with Beijing. *CNN* [online]. 2019 [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://1url.cz/OuQaU>

SHELBOURNE, Mallory. State Department Authorizes \$2.37B Harpoon Missile Sale to Taiwan. *USNI News* [online]. 2020 [cit. 2023-07-30].

KINE, Phelim. Biden leaves no doubt: 'Strategic ambiguity' toward Taiwan is dead. *Politico* [online]. 2022 [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://1url.cz/ZuQaI>

U.S.-China Joint Communiqués: 1972, 1979, 1982. Choices Program [online]. *Watson Institute for International Studies, Brown University* [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://1url.cz/8uQaS>

DAVIDSON, Helen. China accuses US of 'mistake' after Biden invites Taiwan to democracy summit. *The Guardian* [online]. 2021 [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://1url.cz/VuQa0>

SCHWIRTZ, Michael, Maria VARENIKOVA a Rick GLADSTONE. Putin Calls Ukrainian Statehood a Fiction. History Suggests Otherwise. *The New York Times* [online]. 2022 [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://1url.cz/kuQaX>

WATERHOUSE, James. Ukraine war: Russia claims win in occupied Ukraine 'sham' referendums. *BBC News* [online]. 2022 [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-europe-63052207>

'Why Ukraine Matters' Remarks by Secretary of Defense Lloyd J. Austin III at the Halifax International Security Forum (As Delivered). *U.S. Department of Defense* [online]. Halifax, Canada [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://1url.cz/LuQaO>

President Tsai announces military force realignment plan. *Office of the President Republic of China (Taiwan)* [online]. [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://english.president.gov.tw/NEWS/6417>

CANCIAN, Mark F. Aid to Ukraine Explained in Six Charts. *Center for Strategic & International Studies* [online]. 2022 [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://1url.cz/WuQab>

- Ukraine Support Tracker Team. Ukraine Support Tracker: A Database of Military, Financial and Humanitarian Aid to Ukraine. *Kiel Institute* [online]. 2023 [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://www.ifw-kiel.de/>
- GARAMONE, Jim. Russians Retreating From Around Kyiv, Refitting in Belarus . *DOD News* [online]. 2022 [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://1url.cz/puQa9>
- LOPEZ, C. Todd. More Howitzers, Artillery Rounds, UAVs Headed to Ukraine. *DOD News* [online]. 2022 [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://1url.cz/guQaP>
- LOPEZ, C. Todd. U.S.-Provided HIMARS Effective in Ukraine. *DOD News* [online]. 2022 [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://1url.cz/guQaP>
- WANG, Fan. Taiwan extends mandatory military service to one year. *BBC News* [online]. [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-asia-64100577>
- BONENBERGER, Adrian. Ukraine's Military Pulled Itself Out of the Ruins of 2014: U.S. training helps but isn't the main reason for the transformation. *Foreign Policy* [online]. 2022 [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://1url.cz/zuQaY>
- CHONG-HAN WU, Charles. East Asia Program Taiwan and Cross-strait Relations Project The Taiwan Policy Act and the Future of U.S.-Taiwan Relations. *Stimson Center* [online]. 2022 [cit. 2023-07-30]. Dostupné z: <https://1url.cz/JuQan>
- BERTRAND, Natasha, Oren LIEBERMANN a Jennife HANSLER. US and NATO grapple with critical ammo shortage for Ukraine. *CNN Politics* [online]. 2023 [cit. 2023-07-28]. Dostupné z: <https://1url.cz/0uQa6>
- HAMMOND-CHAMBERS, Rupert. Special Commentary: The Taiwan Policy Act Flames Out. *US Taiwan Business Council* [online]. Arlington, Virginia: US-Taiwan Business Council, 2023 [cit. 2023-07-28]. Dostupné z: <https://1url.cz/muQa8>
- HASS, Ryan. Learning the right lessons from Ukraine for Taiwan. *Brookings* [online]. 2022 [cit. 2023-07-15]. Dostupné z: <https://1url.cz/UuQax>

TEZE BAKALÁŘSKÉ PRÁCE		
Jméno: Adam Nakládal		
E-mail: adam.nakladal@seznam.cz		
Semestr: Letní		
Akademický rok: 2022/2023		
Název práce: Spojené státy a bezpečnost Tchaj-wanu: proces sekuritizace		
Předpokládaný termín ukončení (semestr, školní rok): Letní 2022/2023		
Vedoucí bakalářského semináře: doc. PhDr. Jiří Vykoukal, CSc.		
Vedoucí práce: Jan Hornát, Ph.D.		
V čem se oproti původnímu zadání změnil cíl práce? Původní práce se měla spíše zabývat aktuální snahou USA o ukončení teritoriální expanzivnosti Číny v oblasti Jihočínského moře. Hlavním tématem měla být výstavba vojenské infrastruktury USA a jejich spojenců podél první ostrovní linie. Současný cíl práce je analyzovat proces sekuritizace Tchaj-wanu ze strany USA dle teorie Kodaňské školy.		
Jaké změny nastaly v časovém, teritoriálním a věcném vymezení tématu? Teritorium se z původní první ostrovní linie (Japonsko, Tchaj-wan, Filipíny, Malajsie, Singapur a další) zmenšilo na pouhý Tchaj-wan. Vymezení tématu se zároveň více soustředilo vnitropolitické procesy v Číně. V práci je popsána rétorika jak USA, tak i Číny a částečně i Tchaj-wanu, jehož vláda se spolu s USA staví do role aktéra sekuritizace.		
Jak se proměnila struktura práce (vyjádřete stručným obsahem)? Úvod Teorie sekuritizace a její definice Historický vývoj tchajwansko-amerických a tchajwansko-čínských bilaterálních vztahů Čína jako hrozba Americká podpora Tchaj-wanu Závěr		
Jakým vývojem prošla metodologická koncepce práce? Práce byla vždy explanatorní případovou studií, která se skládá z následujících částí: teoretická část, část historického kontextu a empirická část.		
Které nové prameny a sekundární literatura byly zpracovány a jak tato skutečnost ovlivnila celek práce? Nejdůležitější nové primární zdroje pochází od amerických ministerstev obrany a zahraničí. Dále od Bílého domu a Kongresu Spojených států amerických. Ze sekundárních zdrojů bych rád vytyčil zejména práci organizací jako jsou Sinopsis, CSIS a CFR. Za odbornou literaturu by to byli knihy Bezpečnost: nový rámec pro analýzu, US-China-Taiwan in the Age of Trump and Biden a Dějiny Tchaj-wanu .		
Charakterizujte základní proměny práce v době od zadání projektu do odevzdání tezí a pokuste se vyhodnotit, jaký pokrok na práci jste během semestru zaznamenali (v bodech): Práce byla postupně rozšiřována a následně editována do současné podoby. Během letního semestru byly dopsány chybějící kapitoly a následně celá práce na projektu ukončena.		
Podpis studenta a datum: Adam Nakládal / 16.07.2023		
Schváleno:	Datum	Podpis
Vedoucí práce		
Vedoucí bakalářského semináře		